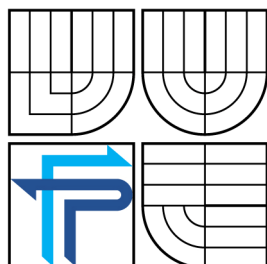

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

ÚSTAV INFORMATIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

INSTITUTE OF INFORMATICS

HODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE PODNIKU A NÁVRHY NA JEJÍ ZLEPŠENÍ

**EVALUATION OF COMPANY FINANCIAL PERFORMANCE AND PROPOSALS OF ITS
IMPROVEMENT**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

DAVID ŘEZÁČ

VEDOUcí PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. ROMANA NÝVLTOVÁ, Ph.D.

BRNO 2007

ZADÁNÍ VŠKP

LICENČNÍ SMLOUVA

POSKYTOVANÁ K VÝKONU PRÁVA UŽÍT ŠKOLNÍ DÍLO

uzavřená mezi smluvními stranami:

1. Pan/paní

Jméno a příjmení: David Řezáč

Bytem: Studenec 13, 67502 Koněšín

Narozen/a (datum a místo): 28. 04. 1985, Třebíč

(dále jen „autor“)

a

2. Vysoké učení technické v Brně

Fakulta podnikatelská

se sídlem: Kolejní 2906/4, 612 00, Brno

jejímž jménem jedná na základě písemného pověření děkanem fakulty:

Ing. Jiří Kříž, Ph.D., ředitel Ústavu informatiky

(dále jen „nabyvatel“)

Čl. 1

Specifikace školního díla

1. Předmětem této smlouvy je vysokoškolská kvalifikační práce (VŠKP):

- ☐ disertační práce
- ☐ diplomová práce
- ☐ bakalářská práce
- ☐ jiná práce, jejíž druh je specifikován jako

.....

(dále jen VŠKP nebo dílo)

Název VŠKP:	Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení
Vedoucí/ školitel VŠKP:	Ing. Romana Nývltová, Ph.D.
Ústav:	Ústav informatiky (ÚI)
Datum obhajoby VŠKP:	Červen 2007

VŠKP odevzdal autor nabyvateli v *:

- ☐ tištěné formě – počet exemplářů1.....
- ☐ elektronické formě – počet exemplářů1.....

* hodící se zaškrtněte

2. Autor prohlašuje, že vytvořil samostatnou vlastní tvůrčí činností dílo shora popsané a specifikované. Autor dále prohlašuje, že při zpracovávání díla se sám nedostal do rozporu s autorským zákonem a předpisy souvisejícími a že je dílo dílem původním.
3. Dílo je chráněno jako dílo dle autorského zákona v platném znění.
4. Autor potvrzuje, že listinná a elektronická verze díla je identická.

Článek 2

Udělení licenčního oprávnění

1. Autor touto smlouvou poskytuje nabyvateli oprávnění (licenci) k výkonu práva uvedené dílo nevýdělečně užít, archivovat a zpřístupnit ke studijním, výukovým a výzkumným účelům včetně pořizování výpisů, opisů a rozmnoženin.
2. Licence je poskytována celosvětově, pro celou dobu trvání autorských a majetkových práv k dílu.
3. Autor souhlasí se zveřejněním díla v databázi přístupné v mezinárodní síti
 - ☐ ihned po uzavření této smlouvy
 - ☐ 1 rok po uzavření této smlouvy
 - ☐ 3 roky po uzavření této smlouvy
 - ☐ 5 let po uzavření této smlouvy
 - ☐ 10 let po uzavření této smlouvy(z důvodu utajení v něm obsažených informací)
4. Nevýdělečné zveřejňování díla nabyvatelem v souladu s ustanovením § 47b zákona č. 111/ 1998 Sb., v platném znění, nevyžaduje licenci a nabyvatel je k němu povinen a oprávněn ze zákona.

Článek 3

Závěrečná ustanovení

1. Smlouva je sepsána ve třech vyhotoveních s platností originálu, přičemž po jednom vyhotovení obdrží autor a nabyvatel, další vyhotovení je vloženo do VŠKP.
2. Vztahy mezi smluvními stranami vzniklé a neupravené touto smlouvou se řídí autorským zákonem, občanským zákoníkem, vysokoškolským zákonem, zákonem o archivnictví, v platném znění a popř. dalšími právními předpisy.
3. Licenční smlouva byla uzavřena na základě svobodné a pravé vůle smluvních stran, s plným porozuměním jejímu textu i důsledkům, nikoliv v tísní a za nápadně nevýhodných podmínek.
4. Licenční smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu oběma smluvními stranami.

V Brně dne:

.....
Nabyvatel

.....
Autor

Abstrakt

Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení

Tato práce se zabývá finanční analýzou firmy působící v sektoru zemědělství. Jejím cílem je komplexně posoudit finanční zdraví podniku různými metodami finanční analýzy. Snaží se shrnout finanční situaci za poslední léta, zobrazit její stav a nastínit metodiku lepšího finančního a manažerského rozhodování do budoucna.

Abstract

Evaluation of Company Financial Performance and Proposals of its Improvement

This essay is concerned with financial analysis of one agriculture company. The aim of this work is to provide a complex review of the financial stoutness of company by using different methods of financial analysis. It seeks to make a summary of the situation in past years, to describe present situation and to outline methodology of better financial and managerial decision making for future.

Klíčová slova

Finanční analýza

Česky

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita celkového vloženého kapitálu

Rentabilita investic

Obrat celkových aktiv

Doba obratu pohledávek

Tržní přidaná hodnota

Úrokové krytí

Běžná likvidita

Anglicky

Return on equity

Return on assets

Return on assets

Total Assets turnover

Average collection period

Market value added

Times interest earned

Current ratio

Bibliografická citace:

ŘEZÁČ, D. *Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení*. Brno:

Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2007. 66 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Romana Nývltová, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů.

Brno, 25. května 2007

.....
podpis

Poděkování

Rád bych poděkoval své vedoucí práce Ing. Romaně Nývltové, Ph.D. a Ing. Bedřichu Janalíkovi za jejich ochotu, čas a odborné rady, které mi poskytli při konzultacích a psaní této práce.

Obsah

1. ÚVOD A SOUHRN CÍLŮ PRÁCE	12
1.1. SOUHRN CÍLŮ PRÁCE	13
2. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	14
2.1. VÝZNAM A CÍL FINANČNÍ ANALÝZY	14
2.2. HISTORIE A PŮVOD FINANČNÍ ANALÝZY	15
2.3. ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	16
2.3.1. Výsledky hospodaření	16
2.3.2. Ostatní vybrané absolutní ukazatele:	17
2.3.3. Vertikální a horizontální analýza	18
2.4. ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	19
2.4.1. Ukazatele rentability:	20
2.4.2. Ukazatele řízení aktiv	22
2.4.3. Ukazatele struktury kapitálu (zadluženosti)	23
2.5. UKAZATELE LIKVIDITY	25
2.6. RATINGOVÉ MODELÝ:	27
2.6.1. Altmanův test:	27
2.6.2. Index Z1	27
2.6.3. Index IN99	28
2.6.4. Index IN01	28
2.6.5. Ukazatele kapitálového trhu	29
3. POPIS ZKOUMANÉHO PODNIKU	30
• Základní údaje o firmě:	30
• Historie firmy	30
• Produkce a odbyt	32
• Vstupy	32
• Technologie	32
• Budovy a pozemky	32
• Předmět činnosti	32
• Odbyt firmy	33
4. ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE V PODNIKU AGROCHEMA DRUŽSTVO STUDENEC, PŘIDRUŽENÁ VÝROBA	34
4.1. SWOT ANALÝZA	34
4.2. ANALÝZA STAVOVÝCH UKAZATELŮ	35
4.2.1. Analýza rozvahy	35
4.2.2. Analýza struktury aktiv	36
4.2.3. Analýza struktury pasiv	37
4.2.4. Analýza výkazu zisků a ztrát	38
4.3. ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	40
4.3.1. Výsledky hospodaření	40
4.3.2. Vývoj tržeb	41
4.3.3. Přidaná hodnota	41
4.3.4. Čistý pracovního kapitálu	42
4.4. ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	43
4.4.1. Analýza rentability	43
4.4.2. Rentabilita vložených prostředků (ROA)	43
4.4.3. Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	44
4.4.4. Rentabilita investic	45
4.5. ANALÝZA AKTIVITY	46
4.5.1. Obrat celkových aktiv	46
4.5.2. Doba obratu zásob	47

4.5.3.	<i>Doba obratu závazků</i>	48
4.5.4.	<i>Doba obratu pohledávek.....</i>	48
4.5.5.	<i>Relativní vázanost stálých aktiv</i>	49
4.6.	ANALÝZA ZADLUŽENOSTI	50
4.6.1.	<i>Celková zadluženost.....</i>	50
4.6.2.	<i>Míra zadluženosti vlastního kapitálu</i>	51
4.6.3.	<i>Finanční páka</i>	52
4.6.4.	<i>Překapitalizování / podkapitalizování.....</i>	53
4.6.5.	<i>Ukazatel úrokového krytí</i>	54
4.7.	ANALÝZA LIKVIDITY	55
4.7.1.	<i>Peněžní likvidita.....</i>	55
4.7.2.	<i>Pohotová likvidita</i>	56
4.7.3.	<i>Běžná likvidita.....</i>	56
4.8.	RATINGOVÉ MODELY	58
4.8.1.	<i>Altmannův index.....</i>	58
4.8.2.	<i>INDEX IN99:</i>	58
4.8.3.	<i>Index IN01.....</i>	59
5.	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ SOUČASNÉ SITUACE V PODNIKU	60
6.	ZÁVĚR	62
	<i>Seznam použitých zdrojů</i>	64
	<i>Seznam použitých zkratk a symbolů.....</i>	66
	<i>Seznam grafů:.....</i>	67

1. ÚVOD A SOUHRN CÍLŮ PRÁCE

Tato práce je zaměřena na aplikaci poznatků finanční analýzy ve firmě působící v sektoru zemědělského průmyslu. Skládá se z řešení dvou úloh – z výběru a popisu nejdůležitějších metod finanční analýzy a z jejich aplikace na konkrétní podnik s cílem vyvodit závěry a navrhnout opatření vedoucí ke zlepšení finanční situace.

Finanční analýza se zabývá sběrem, tříděním a interpretací potřebných informací o finanční situaci podniku. Poskytuje managementu podklad pro přesnější vyhodnocení minulé a současné situace, pro přesnější a na datech založené rozhodování. Na kvalitách řídicích pracovníků pak záleží, jak budou schopni tyto informace využít k dalšímu rozvoji společnosti. Finanční analýza je totiž schopna objevit problémové oblasti, slabá místa v hospodaření a příčiny tohoto nepříznivého stavu, ale řešení vzniklého problému je vždy na managementu podniku.

První část práce je teoretická a zabývá se čistě popisem metod pro finanční analýzu firmy. Pro tuto oblast jsem se snažil zvolit pokud možno nejvhodnější metody pro danou analýzu a pro dané odvětví, ve kterém firma působí.

Ve druhém bodě je práce zaměřena na stručný popis společnosti Agrochema, družstvo Studenec, přidružená výroba. Podává základní informace o podniku samotném, typu produkce, výrobních faktorech, financování a systému účetnictví.

Analytická část práce se soustředí na finanční analýzu na základě dat, získaných z ročních účetních výkazů společnosti Agrochema za období 2004-2006. K tomuto účelu je použit soubor absolutních a poměrových ukazatelů, vhodných pro aplikaci v konkrétní firmě. Z modelů, komplexně hodnotících finanční situaci, bude použit Altmanův test a indexy hodnotící schopnost podniku dostát svým závazkům, tedy index IN99 a index INO1. Součástí finanční analýzy je také porovnání některých ukazatelů s oborovými průměry a analýza SWOT.

V závěrečné části práce je provedeno shrnutí a zhodnocení údajů získaných analýzou.

Cílem mé bakalářské práce je dospět k určitým závěrům o celkové hospodářské a finanční situaci podniku, identifikovat slabé stránky, které by mohly firmě v budoucnu působit menší či větší problémy a naopak stanovit její silné stránky o které by mohla v budoucnu opírat svojí činnost..

1.1. Souhrn cílů práce

Hlavní metou této práce je komplexně posoudit finanční zdraví podniku. K dosažení tohoto cíle bylo zapotřebí zvolit vhodné metody analýzy, které odhalí přednosti i nedostatky podniku.

Vlastním cílem je praktická část, ve které je provedena finanční analýza podniku Agrochema družstvo Studenec, Přidružená výroba v letech 2004 – 2006.

Neméně důležitou složkou práce je ukázat, do jaké míry mají sezónní vlivy počasí vliv na produkci a odbytu podniku

Návrh souboru ukazatelů a modelů vhodných pro hodnocení konkrétní soukromé firmy.

- Analýza hospodaření firmy s aktivy a pasivy.
- Efektivita hospodaření firmy s vlastními zdroji.
- Určení závislosti produkce a odbytu firmy na sezónních vlivech.
- Odhalit nové možnosti při rozšíření výroby a portfolia klientů

2. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

2.1. Význam a cíl finanční analýzy

Finanční analýza je významnou oblastí finančního řízení. Je především analýzou finančního systému podniku.

Finanční analýza je formalizovaná metoda, která poměřuje získané údaje mezi sebou navzájem a rozšiřuje tak jejich vypovídací schopnost, umožňuje dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku, podle nichž by bylo možné přijmout různá rozhodnutí.¹

Finanční analýza je oblast, která představuje výraznou součást soustavy finančního řízení. Je úzce spojena s finančním účetnictvím a finančním řízením podniku a propojuje tyto dva nástroje podnikového řízení.²

Vyhodnocuje údaje účetních výkazů a pomáhá odhalit slabé i silné stránky finančního hospodaření firmy. Je pohledem do minulosti, ale současně i základnou, z níž se odvíjí podnikatelský záměr pro příští období.³

Pro každý management je důležité, aby zde fungovala zpětná vazba, díky níž zjistí, zda prováděná činnost byla úspěšná. Zdrojem informací pro zpětnou vazbu, nemůže být nic jiného, než kvalitní a objektivní údaje zjištěné v účetnictví, přesněji v účetních výkazech. Pomocí správné interpretace těchto čísel lze analyzovat dosavadní vývoj, plánovat budoucí činnost firmy a odhadovat vývoj její finanční situace, vyhlídky a šance do budoucna.

Analýza finanční situace a finančního hospodaření by tedy měla nejen zobrazit minulý vývoj a určit příčiny zlepšení nebo zhoršení hospodaření, ale také přispět k volbě nejvhodnějších směrů dalšího finančního vývoje činnosti podniku.

¹ VALACH, J a kol.: Finanční řízení podniku, 1. vydání Praha, Ekopress 1997, 247 stran, str. 75, ISBN 80-901991-6-X

² GRÜNWARD, R: Finanční analýza a plánování podniku, 1. vydání Praha, VŠE 1996, 197 stran, str. 59 ISBN 80-7079-257-4

³ KOVANICOVÁ, D a kol: Finanční účetnictví v kontextu světového vývoje, 2. aktualizované vydání Praha, Polygon 1997, 450 stran, str. 316, ISBN 80-85967-98-7

Manažeři však nesmí být údaji přehlčeni, proto je potřeba vybrat jen ty nejdůležitější, z většího množství dílčích údajů vyvodit ukazatel, který vhodně popisuje aktuální situaci.

Za účelním zpracováním musí tedy následovat analýza jeho výsledků. Tato analýza se však může setkat, a také se setkává, s těmito problémy:

- a) V ekonomii neexistují teoretické modely „vzorových“ podniků, každý podnik je originálem.
- b) Neexistují obecně platné „normální“ hodnoty ukazatelů. U některých ukazatelů jsou pouze známé doporučené hodnoty, ty však nemusí být ideálními za všech situací, do kterých se podnik může dostat.
- c) I výborně použitelné metody zpracování dat v ekonomii selhávají.

Hlavním úkolem finanční analýzy je pokud možno komplexně posoudit úroveň současné finanční situace podniku, tedy finanční zdraví podniku. Finanční zdraví podniku je možné posuzovat na základě schopnosti podniku udržet vlastní existenci a produkovat efekty pro vlastníky ve formě co nejlepších výsledků.⁴ Současně by se finanční analýza měla snažit odhadovat budoucí vývoj jednotlivých ekonomických veličin, nebo alespoň vytvořit základ pro odhad možných změn ve vývoji stávajících trendů.

Účelem finanční analýzy je posoudit finanční hospodaření podniku a podchytit jeho jednotlivé složky.

2.2. Historie a původ finanční analýzy

Finanční analýza byla s velkou pravděpodobností známa v dávných dobách a je stejně stará jako peníze. Její podoba a úroveň odpovídaly vždy době, kdy byla

⁴ KONEČNÝ, M: Finanční analýza a plánování, 4. vydání Brno, PC-DIR Real 1999, 245 stran, str. 15
ISBN 80-214-1279-8

používána. Úspěšní obchodníci už v minulosti používali výpočty a finanční rozbor, (i když ve zjednodušené podobě), které byly prvními vlastovkami finanční analýzy⁵.

Zemí původu finanční analýzy jsou Spojené státy americké. Původně se finanční analýza zabývala znázorňováním absolutních změn výsledků z účetnictví. Později se zaměřovala i na posuzování schopnosti podniku splácet úvěry. Projevoval se velký zájem o likviditu a schopnost přežít podniku. Později se obrátila pozornost také na rentabilitu a v této souvislosti vyvstala otázka hospodárnosti.

V Německu se místo pojmu finanční analýza objevuje spíše termín bilanční analýza nebo bilanční kritika.

2.3. Analýza absolutních ukazatelů

Absolutní ukazatele představují data získávané přímo z účetních výkazů. Dávají základní představu o velikosti finančních i nefinančních jevů, neumožňují však porovnávat firmy rozdílných velikostí. Lze je využít přímo pro vertikální, resp. horizontální rozbor. Při těchto rozbořích se mezi sebou porovnávají hodnoty různých položek v jedné rozvaze (vertikální struktura), resp. hodnoty stejných položek v rozvahách za různá účetní období (horizontální struktura). Tyto rozbor, však nebyly v programovém vybavení realizovány kvůli množství ukazatelů a následné nepřehlednosti. Pro představu časového vývoje absolutních ukazatelů slouží pouze grafické vyobrazení, v případě potřeby hodnotu dodatečně vypočítat. Absolutní ukazatele jsou nezbytné pro následné výpočty poměrových ukazatelů.

2.3.1. Výsledky hospodaření

Ukazatele hodnotící hospodaření firmy. Existuje mnoho typů, lišících úpravami o některé náklady, výnosy nebo odvedenou daň z příjmů. Potřebné hodnoty se získávají přímo z výkazu zisků a ztrát. V této práci byly použity jen nejzákladnější typy potřebné pro finanční analýzu.

Provozní hospodářský výsledek

⁵ KARVAN, J: Diplomová práce – Ekonomický rozbor vybrané společnosti s vyhodnocením jednotlivých činností, Zemědělská fakulta JČU 2000

rozdíl mezi výnosy a náklady, které jsou přímo spojeny s podnikatelskou činností podniku. Výnosy jsou tvořeny především tržbami, a to tržbami za prodej zboží a tržbami za prodej vlastních výrobků a služeb. Celkové tržby vykazují nestabilitu, ve všech analyzovaných letech

- **Hospodářský výsledek z finančních operací**

rozdíl mezi výnosy a náklady z finančních operací podniku. Patří sem operace s cennými papíry, jejich výnosy, výnosy z finančních investic, dále pak nákladové a výnosové úroky apod.

- **Mimořádný hospodářský výsledek**

rozdíl mezi mimořádnými výnosy a náklady. Tato položka je u akciové společnosti Zemědělské služby a. s. téměř bezvýznamná.

2.3.2. Ostatní vybrané absolutní ukazatele:

Tyto ukazatele opět vycházejí přímo z dat ve výkazech a jejich význam je zřejmý z vzorců.

- **Tržby**

tržby jsou součet všech výnosů z výkazu zisků a ztrát za běžnou činnost. Jedná se pouze o jistou aproximaci pomocí známých výnosů.

- **Přidaná hodnota**

Přidaná hodnota představuje zvýšení hodnoty vytvořené produkce nebo prodaného zboží proti hodnotě vstupů materiálu, energie a služeb, resp. zboží při nákupu. Tohoto zvýšení je dosahováno efektivním využitím pracovních a kapitálových zdrojů podnikání ve výrobních a obchodních procesech. Účetně přidaná hodnota vyjadřuje rozdíl výkonů a výkonové spotřeby plus obchodní marži.

- **Pracovní kapitál**

Čistý pracovní kapitál vyjadřuje, jak velká část oběžného majetku není zatížena krátkodobými závazky. Je to část krátkodobých aktiv, kterou podnik může používat téměř bez rizika, že ji bude muset zpeněžit, a tak uhradit vzniklé závazky.

Čistý pracovní kapitál se zvyšuje, když roste položka oběžných aktiv (rychleji než krátkodobé závazky), když se snižují krátkodobé závazky, (rychleji než oběžná aktiva) nebo nastanou obě situace současně.

2.3.3. Vertikální a horizontální analýza

Horizontální a vertikální analýza finančních ukazatelů hospodaření společnosti patří k nejjednodušším nástrojům hodnocení ekonomické situace firmy. Oba postupy umožňují vidět absolutní údaje z účetních výkazů v určitých souvislostech. Potřebné podklady poskytují účetní výkazy či různé druhy plánů, přehledů a sestav připravovaných z účetních dat společnosti.

- **Vertikální analýza**

Vertikální analýza se zabývá stupňovitým rozbořem jednotlivých složek tvořících jeden souhrnný finanční ukazatel. Tato analýza tak ukazuje podíl jednotlivých položek na jejích agregovaných hodnotách (např. podíl položky budovy na dlouhodobém hmotném majetku a dále podíl tohoto dlouhodobého hmotného majetku na celkových aktivech). Můžeme tak sledovat změny ve struktuře jednotlivých položek finančních výkazů v čase.⁶

Z pohledu vertikální analýzy lze pohlížet na celou řadu těchto údajů, například na celkové náklady, celkové výnosy, příjmy, výdaje apod. Vertikální analýzu lze provádět z celé řady různých pohledů. Například u nákladů ji lze provádět z pohledu variabilních a fixních nákladů, či podle kalkulačního vzorce nebo podle procesů.

⁶ FINANČNÍ ANALÝZA PODNIKU [online]. 2004-2007 [cit. 2005-01-01]. Dostupný z WWW: < halek.info/dokumenty/km_c3_02.pdf >.

Nejjednodušší podoba vertikální analýzy představuje procentuální vyjádření struktury daného ekonomického ukazatele.

- **Horizontální analýza**

Horizontální analýza porovnává ukazatele v čase (o kolik % se změnil hospodářský výsledek oproti minulému roku, či posuzování jednotlivých ekonomických parametrů u složek výrobního programu).

Horizontální analýza je v zásadě obsažena již v samotné rozvaze a výsledovce, protože jsou v ní srovnány peněžní částky položek ve dvou obdobích – běžném a minulém. Máme-li dostatečnou časovou řadu, jsme pak schopni vysledovat určité tendence směřování sledovaných veličin a vyvodit patřičné závěry. Změnu lze zobrazit buď jako absolutní hodnotu (odečtení hodnoty položky současného roku od hodnoty položky předešlého roku), která zobrazuje celkovou změnu v peněžních jednotkách nebo jako relativní hodnotu (procentuální změna jednotlivé položky). Běžnou metodou je i kombinace obou těchto postupů, kterou lze využít například při hodnocení struktury nákladů v jednotlivých letech. V daném případě je nejvhodnější porovnávat procentuální složení nákladů v časových řadách.

2.4. Analýza poměrových ukazatelů

Absolutními ukazateli lze vyjádřit absolutní hodnotu jednotlivých položek, jak je uvedeno v rozvaze. Za účelem porovnání podniků různých velikostí je nutné dát tyto ukazatele do vzájemných poměrů. Pro potřeby finančních analýz se tyto poměrové ukazatele často dále rozdělují do soustav podle popisované oblasti. Protože se na všechny nahlíží jako na rovnocenné ve smyslu jejich vypovídací hodnoty, jsou také nazývány *paralelní soustavy* ukazatelů. Všechny ukazatele vycházejí z údajů ke konci účetního období, proto nemusejí plně odpovídat hospodaření firmy během roku. V poměrových ukazatelích jsou často dávány do poměru *stavové* (např. celkové tržby) a zároveň *tokové* (např. aktuální pohledávky) veličiny. Hodnoty tokových veličin mohou být z nějakého důvodu ke dni účetní uzávěrky větší či menší, než je obvyklé během celého roku a způsobit tak značné odchylky ve výsledku. Může se tak stát i záměrně za účelem nadhodnocení firemních ukazatelů.

Pro přesnější určení tokových veličin je nutné jejich hodnoty určit z jejich celoročního průměru. To však není se znalostí pouze výročních zpráv možné. Částečně lze tento nedostatek kompenzovat alespoň zprůměrováním stavů na začátku a konci období. Pro možnost srovnání s jinými firmami v odvětví tato úprava však nebyla realizována a je nutné vypovídací schopnost některé ukazatele brát s jistou rezervou. Ze stejného důvodu, tzn. kvůli možnosti porovnání s ostatními firmami, nebylo v analýze přihlíženo ani k majetku, který má firma pronajatý formou finančního leasingu. Tento „skrytý“ majetek může způsobit nadhodnocování některých ukazatelů, protože s ním firma volně nakládá a vytváří hodnoty, ačkoli není veden v jejích aktivech.

Mezi základní soustavy poměrových ukazatelů patří:

- Ukazatele likvidity
- Ukazatele rentability
- Ukazatele řízení aktiv
- Ukazatele struktury kapitálu (zadluženosti)
- Ukazatele kapitálového trhu
- Provozní ukazatele

Analýza pouze pomocí paralelních soustav poměrových ukazatelů je velmi univerzální, neexistuje však algoritmizovatelný postup. Jsou vhodné především při zkoumání konkrétní oblasti firemní ekonomiky. Poměrové ukazatele jsou základem pro všechny navazující finanční analýzy. Pro zkoumanou firmu byl vybrán, především s ohledem na oblast podnikání a její velikost, následující soubor ukazatelů.

2.4.1. Ukazatele rentability:

Ukazatele rentability zkoumají kolik přináší investice do daného podniku, resp. měří ziskovost firmy. Absolutním měřítkem rentability je zisk, samotný však nemůže být

využit pro přímé srovnávání podniků. Proto se zde různé typy zisků hospodaření dávají do poměru k aktivům dané společnosti. Mezi základní ukazatele rentability patří:

- **Zisk na aktiva**

[Return On Assets – ROA]

$ROA = \text{čistý zisk} / \text{aktiva celkem}$

Tento ukazatel měří ziskovost celkových aktiv podniku, neboli průměrnou celkovou výnosnost všech finančních zdrojů. Od tohoto ukazatele se odvíjí mnoho podobných ukazatelů, lišících podle uvažovaného typu zisku (EBIT, EAT aj.).

- **Zisk na vlastní jmění**

[Return On Equity – ROE]

$ROE = \text{čistý zisk} / \text{vlastní jmění}$

Rentabilita vlastního kapitálu informuje, kolik zisku po zdanění bylo vyprodukováno z jedné koruny vlastního kapitálu. Hodnotu ukazatele je možno porovnat s výnosností cenných papírů garantovaných státem, protože investor by měl požadovat za vyšší riziko podnikání vyšší výnos. Je důležitý především pro akcionáře nebo členy družstev. Lze jej zvýšit přísunem cizího kapitálu do firmy za předpokladu, že výnos z tohoto kapitálu bude větší než náklady na něj vynaložené.

- **Návratnost investic**

[Return On Investments – ROI]

$ROI = EBIT / \text{Celkový kapitál}$

Návratnost investic, anglicky označovaná zkratkou **ROI**, je jedním z hlavních ukazatelů celkové úspěšnosti firmy. ROI se počítá jako čistý zisk dělený kapitálem vynaloženým k jeho dosažení, násobený 100. **Výsledek se udává v procentech**, a

dá se jím vyjádřit výkonnost v podstatě jakéhokoli podnikání, úspěšnost jakékoli investice.

2.4.2. Ukazatele řízení aktiv

Hodnotí efektivnost hospodaření firmy s jejími aktivy. S růstem intenzity využívání aktiv roste i ziskovost, protože k dosažení stejného zisku je zapotřebí menšího množství aktiv.

- **Obrat celkových aktiv**

[Total Assets Turnover]

obrat aktiv = tržby/aktiva celkem

Tento ukazatel měří, kolikrát za rok pokryjí tržby z prodeje zboží celková aktiva (vztaženo k aktivům na konci roku). Pro kapitálově náročné odvětví (strojírenství aj.) bývá tento ukazatel zpravidla nižší než 1.

- **Doba obratu závazků**

Doba obratu závazků, je ukazatelem a protiváhou ukazatele doby obratu pohledávek. Jde o to zjistit, v jaké relaci se ukazatele nacházejí. Tyto ukazatele jsou ideální, když jsou v rovnováze, anebo dosahují přibližně stejných hodnot

- **Doba obratu pohledávek**

[Average Collection Period]

doba splatnosti pohledávek = pohledávky/(tržby/360)

Doba obratu pohledávek je průměrná doba, jaká uplyne mezi prodejem na obchodní úvěr a jeho uhrazením. Cílem podniku by samozřejmě mělo být tuto dobu snižovat, protože poskytováním obchodního úvěru dočasně přichází o peněžní prostředky, které by mohl zhodnotit např. investicí.

- **Relativní vázanost stálých aktiv**

relativní vázanost stálých aktiv = stálá aktiva/roční tržby

Relativní vázanost stálých aktiv vyjadřuje relaci mezi stálými aktivy a tržbami. Žádoucí tendencí je, aby ukazatel v čase klesal, neboť podnik na stejném zařízení vyrobí větší objem tržeb.

2.4.3. Ukazatele struktury kapitálu (zadluženosti)

Aktiva každého podniku jsou financována buď vlastními zdroji (vlastním kapitálem), nebo závazky. Ukazatele zadluženosti charakterizují podnik z hlediska jeho financování, resp. posuzují podíl cizích nebo vlastních zdrojů v podniku. Optimální hodnota zadlužení umožňuje podniku rychlejší rozvoj a zvyšuje rentabilitu. Naopak příliš vysoké hodnoty rentabilitu snižují, navíc roste riziko investory, kteří za poté požadují větší úroky za zapůjčený kapitál. Ze základních ukazatelů byly pro práci použity:

- **Celková zadluženost**

[Debt Ratio]

zadluženost = cizí zdroje celkem/aktiva celkem

Měří poměrnou část z celkových aktiv, která je financována z cizích zdrojů.

- **míra zadluženosti vlastního kapitálu**

Ukazatel, který je důležitý pro úvěrující společnosti. Udává, kolika procenty se vlastní kapitál podílí na cizích zdrojích. Hodnocení ukazatele ovlivňuje více faktorů, ale obecně je možno říci, že cizí zdroje by měly být financovány vlastním kapitálem.

- **finanční páka**

[Financial leverage]

finanční páka = aktiva celkem/vlastní kapitál

Finanční páka je rozsah, v jakém jsou cizí kapitál (dluhy) a preferenční (*prioritní*) akcie použity k financování podniku. Měří se obvykle poměrem celkového kapitálu k vlastnímu kapitálu. Finanční páka zvyšuje míru výnosnosti vlastního kapitálu (za předpokladu, že míra zhodnocení vloženého kapitálu podnikem je vyšší než úroková míra z cizího kapitálu zmírněná navíc úsporou na dani, která je ušetřena vlivem toho, že úroky se zahrnují do nákladů). Vyšší zadluženost ale současně zvyšuje riziko podnikání (především v době recese).

Laicky řečeno, každý podnik je financován vlastními nebo cizími zdroji. Cenou za používání cizího kapitálu je především úrok a případně další výdaje na jeho získání. Použití tohoto cizího kapitálu působí jako páka, kterou management podniku zvedá výnosnost vlastního kapitálu. Tím však současně zvyšuje i jeho rizikovost. Finanční páka je založena na tom, že je obvykle cizí kapitál je levnější než vlastní kapitál.⁷

- **překapitalizování/podkapitalizování**

Překapitalizování vyjadřuje vysoký podíl vlastního kapitálu v podniku, což znamená, že firma z důvodu přílišné opatrnosti nedostatečně využívá cizích finančních zdrojů a proto udržuje nadměrnou výši vlastního kapitálu⁸. Opakem překapitalizování je podkapitalizování podniku, které je pro podnik daleko nebezpečnější, neboť nastává tehdy, je-li firma příliš zadlužena a výše vlastního kapitálu je nepřiměřená rozsahu provozní činnosti podniku. Dochází k němu zpravidla v období prosperity firmy, která v důsledku zvyšování objemu zakázek zvyšuje svůj majetek, pro který hledá zdroje finančního krytí.

- **úrokové krytí**

[interest coverage]

úrokové krytí = zisk před zdaněním a úroky/celkové úroky

⁷ FINANČNÍ PÁKA [online] 2004-2005 [cit. 2004-01-01]. Dostupný z WWW: <<http://st.vse.cz/~XBUDJ06/financi.htm>>.

⁸ UKAZATELE ZADLUŽENOSTI [online] 2005-2006 [cit. 2005-01-01]. Dostupný z WWW: <http://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=79>.

Tento ukazatel vyjadřuje poměr mezi hospodářským výsledkem před úroky a daněmi (EBIT) a nákladovými úroky. Vyjadřuje, kolikrát EBIT převyšuje nákladové úroky v analyzovaném období. Tento ukazatel je zajímavý především pro banky, které zjišťují, zda je podnik schopen bezproblémově splácet úroky. Čím je hodnota vyšší, tím je i vyšší schopnost podniku splácet úroky⁹.

2.5. Ukazatele likvidity

Likvidita představuje v obchodu a podnikání schopnost přeměnit aktiva do likvidní formy. To znamená schopnost rychle prodat nebo koupit určité komodity bez nebezpečí významné změny ceny. Likvidní trh se vyznačuje dostatečným množstvím kupujících a prodávajících. Dobrou charakteristikou likvidního trhu je schopnost uskutečnit další opakovaný obchod za stejnou cenu jako ten předchozí. Vysoce likvidní trh dokáže cenu komodity udržet i v případě nákupů a prodejů velkého množství. Ani velká nabídka nebo poptávka nedokáže cenu významně změnit.

- **Okamžitá likvidita (správně peněžní likvidita), likvidita L1**

[Cash ratio]

okamžitá likvidita = Finanční majetek/Krátkodobé závazky

Zobrazuje, jakou část krátkodobých závazků je podnik schopen okamžitě uhradit. Vysoká hodnota ukazuje sice dobrou likviditu, zároveň však ukazuje nadměrnou hotovost, jakožto neproduktivních aktiv. Základní složkou pohotových platebních prostředků a tedy nejlikvidnějších prostředků jsou peníze na účtech banky, peníze v hotovosti, šeky a ceniny, dále směnečné pohledávky, některé druhy cenných papírů apod. Mezi nejlikvidnější prostředky lze zahrnout i nevyčerpanou část úvěrových prostředků. Na druhé straně krátkodobé závazky zahrnují závazky dodavatelům, zaměstnancům, odložené platby daní o jiné.

⁹ BLAHA, Z - JINDŘICHOVSKÁ, I: *Jak posoudit finanční zdraví firmy*, 1. vydání Praha, Management press 1994, 280stran, 185 str. ISBN 80-85603-62-4

- **Pohotová likvidita, likvidita L2**

[Quick ratio]

pohotová likvidita = $(\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}) / \text{Krátkodobé závazky}$

Likvidita II. stupně. Zahrnuje do součtu vedle finančního majetku i pohledávky. Poměruje jen pohotová oběžná aktiva ke krátkodobým závazkům.

Cílem je odstranit při výpočtu vliv zásob, které mohou být zbytečně vysoké někdy i neprodejné. Ve srovnání s ukazatelem běžné likvidity se všeobecně považuje za praktičtější. Z analytických důvodů je užitečné porovnávat oba ukazatele, protože podstatně nižší hodnota pohotové likvidity ukazuje nadměrnou váhu zásob ve struktuře oběžných aktiv podniku. Ukazatel je určen pro rozhodování banky, zda poskytnout podniku krátkodobý úvěr či nikoliv. Charakterizuje v podstatě schopnost podniku krytí svými pohledávkami a peněžními prostředky své běžné potřeby a krátkodobé dluhy.

- **Běžná likvidita, likvidita L3**

[Current ratio]

běžný poměr = $\text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky}$

V čitateli tohoto ukazatele se objevují celá oběžná aktiva snížená o dlouhodobé pohledávky, ve jmenovateli jsou krátkodobé závazky s běžnými bankovními úvěry. Běžná likvidita ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku, což znamená kolikrát je podnik schopen uspokojit své krátkodobé věřitele, kdyby proměnil veškerá svá oběžná aktiva v daném okamžiku na hotovost. Čím je hodnota ukazatele vyšší, tím je obecně pravděpodobnější zachování platební schopnosti podniku. Ukazatel se standardně pohybuje mezi 1,5 - 2,5. Přičemž hodnota menší než 1 ukazuje, že je podnik zcela nelikvidní.

Tato charakteristika je však velmi hrubá. Protože její vypovídající schopnost je závislá na struktuře oběžných aktiv. Avšak je nutné ji také sledovat, protože oběžné prostředky plní významné funkce při řízení podniku, hlavně při jeho fungování,

k čemuž slouží jejich minimální výše v různých formách vázanosti. Snahou podniku by mělo být, aby tento ukazatel dosahoval hodnoty alespoň 1 až 2.

2.6. Ratingové modely:

Ratingové modely slouží k hodnocení firmy z hlediska síly, výnosnosti, finanční stability, případně i podle jiných kritérií. Profesionální modely jsou duševním vlastnictvím renomovaných ratingových agentur. V této práci jsou použity pouze vybrané, známé a často používané metody, jejich výhodou zde je především jednoduchost a omezení subjektivního pohledu a tedy snadná možnost algoritmizace.

2.6.1. Altmanův test:

Jedná se o tzv. bankrotní model, který přiřadí firmě na základě kombinace známých poměrových ukazatelů právě jedno číslo, tzv. skóre nebo také index. Porovnáním tohoto čísla se stanovenými mezními hodnotami je možné určit, zda je firma prosperující, dočasně nesolventní a nebo dokonce před bankrotem. V současné době existuje více takovýchto testů, v této práci jsou však uvažovány pouze 3 nejznámější:

První známý bankrotní model sestavil v 60. letech E. I. Altman, na základě porovnávání poměrových ukazatelů velkých akciových společností, které po celou dobu zkoumání buď prosperovaly nebo v následujících letech skončily bankrotem. Při tzv. diskriminanční analýze bylo vytipováno 22 poměrových ukazatelů, které byly poté redukovány na pouhých 5 nejdůležitějších. Vznikl tak výraz známý jak o Altmanův index Z1.

2.6.2. Index Z1

$$Z = 1,2 * X1 + 1,4 * X2 + 3,3 * X3 + 0,6 * X4 + 0,999 * X5$$

kde:

$$x1 = \text{pracovní kapitál/aktiva celkem}$$

$x_2 = \text{nerozdělený zisk minulých let/aktiva celkem}$

$x_3 = \text{EBIT/aktiva celkem}$

$x_4 = \text{vlastní jmění/celkové dluhy[cizí zdroje]}$

$x_5 = \text{tržby/aktiva celkem}$

pro hodnocení firmy podle tohoto indexu platí, jestli:

$Z > 2,99$ ---finančně silný podnik

$1,81 < Z < 2,99$ určité finanční potíže, nejasný
další vývoj

$Z < 1,81$ ---přímí kandidáti bankrotu

Jak již bylo uvedeno, tento test byl vytvářen za účelem hodnocení velkých společností, navíc v prostředí americké ekonomiky 60. let a není proto vhodný pro použití u firem střední a menší velikosti na českém, rozvíjejícím se trhu. I přes tuto skutečnost je tento test hojně a bez rozmyslu v mnoha aplikacích využíván a byl proto do práce také zařazen, ačkoli jeho význam je anedbatelný. Slouží především pro porovnání rozdílných vypovídacích hodnot. První test se také často vyskytuje ve variantě vhodné pro neakciové společnosti, která vznikla v roce 1983.

2.6.3. Index IN99

Akcentuje pohled vlastníka. Z tohoto pohledu byly revidovány váhy IN95 platné pro ekonomiku ČR. Modelová rovnice platná pro ekonomiku ČR má následující tvar:

$$IN99 = -0,017 \cdot A/CZ + 4,573 \cdot EBIT/A + 0,481 \cdot V\dot{Y}N/A + ,015 \cdot OA/(KZ+KB\dot{U})$$

2.6.4. Index IN01

Index IN01 má z časového hlediska nejmenší omezení a je na velmi dobré úrovni. Je však nutno zdůraznit orientační charakter bonitních a bankrotních modelů, které nejsou schopny nahradit podrobnou finanční analýzu. Jeho tvar je následující:

$$IN01=0,13.A/CZ+0,04.EBIT/Ú+3,92.EBIT/A+0,21.VÝN/A+0,09.OA/(KZ+KBÚ)$$

2.6.5. Ukazatele kapitálového trhu

Nejsou v této práci uvažovány vzhledem ke skutečnosti, že se práce zabývá finanční analýzou malé soukromé firmy, která není akciovou společností.

3. POPIS ZKOUMANÉHO PODNIKU

- **Základní údaje o firmě:**

- **Obchodní jméno**

Agrochema, družstvo Studenec, přidružená výroba

- **Sídlo**

Studenec

- **Datum vzniku**

1. 1. 1997

- **Historie firmy**

Přidružená výroba má v družstvu velmi důležité místo. V roce 1978 byla na farmě v Sedleci zahájena výroba nástrah k hubení hraboše polního Stutox, která je až do dnešní doby hlavním příjmovým zdrojem až do dnešní doby.

Zahájení výroby bylo výsledkem spolupráce družstva s tehdejší Ústavem pro výzkum obratlovců v Brně, který tak naplnil teze aplikovaného výzkumu do praxe. Přes všechny počáteční obtíže, ať rázu technického či administrativního, bylo v prvním roce výroby 1978 vyrobeno 300 tun nástrah přípravku Stutox pro potřeby zemědělců v celé tehdejší ČSSR.

Vzhledem ke kolísání početnosti hraboše polního v průběhu let, kdy ještě tehdy se hovořilo o téměř sedmiletých cyklech kalamitního přemnožení, se jednalo o velice dobrý výsledek. Dnes, vzhledem ke zcela jiné strukturalizaci zemědělství, změně výrobních technologií apod., se cykly kalamitního přemnožení vykazují v rozmezí 2 až 4 let.

Nejlepšího výsledku výroby bylo dosaženo v roce 1981, kdy bylo vyrobeno 900 tun přípravku, v dalších letech dochází ke snižování produkce až do roku 1986, kdy se vyrábí pouze 60 tun výrobku Stutox. Přípravek se vyráběl až do roku 1990, kdy byla výroba přípravku Stutox ukončena.

V roce 1995 došlo opět ke kalamitnímu přemnožení hraboše polního a družstvo se opět vrátilo k výrobě přípravku Stutox-I v jeho modifikované formě. V tomtéž roce bylo vyrobeno a prodáno opět 300 tun.

Od roku 1996 spolupracuje již Agrochema, družstvo Studenec s firmou TransChem B.V. Holandsko, pro výrobu přípravků pro český trh a bývalé východní státy (Polsko, Bulharsko) a s firmou Pel-Gar International. Velká Británie pro výrobu přípravků určených do zemí EU a na jiné kontinenty.

Od roku 1992 spolupracuje družstvo současně s nejvýznamějším zahraničním partnerem a to je polská firma Best-Pest v Jaworzně. Objem výroby dosahuje od roku 1998 pravidelně hodnot 300 až 500 tun různých formulací přípravků k hubení škodlivých hlodavců. Z důvodu oboustranného zájmu pro dosažení zajištění lepší produkce, distribuce a k zainteresování i polské strany do výrobních kapacit zejména nové výroby byla v červnu 1999 ustavena výhradně obchodní společnost Pest-Agro, se sídlem ve Studenci, která má mimo jiné za úkol registraci a následnou distribuci některých výrobků firmy Best-Pest do České republiky.

V téže roce 1999 byla zahájena jednání se slovenskou společností Istrochem a.s., Bratislava za účelem zajištění registrace a distribuce přípravku Stutox-I ve Slovenské republice. Registrace byla úspěšně ukončena v dubnu loňského roku a v téže měsíci bylo na Slovensko expedováno prvních 15 tun přípravku Stutox-I. Istrochem Bratislava je výhradním zástupcem přípravku Stutox-I pro Slovenskou republiku.

Všechny poznatky v průběhu posledních deseti let, nutnost přizpůsobit se hygienickým normám, ekologickým podmínkám výroby, nutnost zajistit dostatečnou výrobní kapacitu vzhledem ke stále se zvyšujícímu objemu výroby a rozšiřování spolupráce s řadou nových partnerů vedly vedení družstva k vážnému rozhodnutí o vybudování nové, moderní výroby, která se svými parametry nemá v České republice obdoby a směle se nejen vyrovná, ale v mnohém i předčí podobné výroby v západních zemích. Závod na výrobu pesticidů byl slavnostně uveden do provozu 11.5.2001

- **Produkce a odbyt**

Firma se zabývá především výrobou nástrah na hubení škůdců. Jsou to především tyto výrobky: BANDIT 10 EW, DEFEAT ANT KILLER DUST, TRIGGERS, VANISH SLUG PELLETS, NORAT G, STUTOX – I, ULTIMATE.

- **Vstupy**

Pro výrobu nástrah se používají výhradně aktivní látky (vlastní jedy) a nosná látka, která tvoří hlavní hmotnostní i objemový podíl nástrahy. Nosná látka je výhradním produktem zemědělské rostlinné výroby, kterou si firma obstarává z vlastní produkce.

- **Technologie**

Firma vlastní veškerou technologii potřebnou k výrobě. Linka je převážně tuzemské výroby, skládající se z několika komponentů, které si firma podle vlastní potřeby poskládala, podle požadovaného výstupu.

- **Budovy a pozemky**

Firma vlastní od roku 2001 novou halu, ve které je současně umístěna výrobní hala i administrativní budova. Budova je situována v obci Studenec, nedaleko města Třebíč.

Pozemky, na kterých jsou pěstovány, mimo jiné i plodiny na výrobu nosných látek, patří družstvu Agrochema Studenec, jehož je Přidružená výroba součástí. V současné době se jedná o plochu asi 4.438 ha. zemědělské půdy.

- **Předmět činnosti**

Výroba přípravků na ochranu rostlin – pesticidů

Firma se zabývá výrobou rozličných přípravků používaných na ochranu rostlin před škůdci. Vyrábí rodenticidy (přípravky na hubení škodlivých hlodavců), volusticidy (přípravky na hubení slimáčků a šneků), insekticidy (přípravky na hubení lezoucího a létajícího hmyzu).

- **Odbyt firmy**

V současné době má firma zajištěnou solidní odbytovou základnu. Firma spolupracuje již s firmou TransChem B.V. Holandsko, která jí zajišťuje odbyt výrobků po západní Evropě. Nejvýznamnějším partnerem je polská společnost Best-Pest Jaworzno. Dále spolupracuje s firmou Istrochem Bratislava, která se stala výhradním distributorem výrobků na Slovensku. O distribuci výrobku Stutox na Ukrajině se stará firma Svytjaz Lvov.

4. ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE V PODNIKU

AGROCHEMA DRUŽSTVO STUDENEC, PŘIDRUŽENÁ VÝROBA

4.1. SWOT Analýza

Je komplexní metoda kvalitativního vyhodnocení veškerých relevantních stránek fungování firmy (popř. problémů, řešení, projektů atd.) a její současné pozice. Je silným nástrojem pro celkovou analýzu vnitřních i vnějších činitelů a v podstatě zahrnuje postupy technik strategické analýzy¹⁰.

SWOT je zkratkou slov z angličtiny: Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Oportunities (příležitosti), Threats (možná nebezpečí)

- **Silné stránky**

- jedna z nejmodernějších výroben v Evropě se špičkovým technickým vybavením
- jistota, že poptávka po produktech podniku bude vždy existovat (škůdce není možné nikdy definitivně vyhubit)
- vysoká automatizace, k obsluze není za potřebí velký počet pracovníků
- jedinečné know-how
- vlastní patent

- **Slabé stránky**

- zisky podniku jsou používány na kompenzaci ztrát sesterských středisek, místo aby byly reinvestovány

¹⁰ SWOT analýza [online]. 2004-2007 [cit. 2004-01-01]. Dostupný z WWW: < www.hustopece-city.cz/dokumenty/splan_04.doc >.

- nedostatečný počet pracovníků v obchodním oddělení, slabá marketingová strategie
- tvorba velkých zásob
- příliš vysoké „sociální cítění“

- **Příležitosti**

- zavedení druhé výrobní linky
- vstup na další trhy
- snižování režijních nákladů

- **Možná nebezpečí**

- posilování koruny
- otevření levnější výroby na východě konkurencí
- nestabilita požadavků odběratele

4.2. Analýza stavových ukazatelů

Pro jasnější analýzu a interpretaci poměrových ukazatelů provedeme nejprve analýzu údajů, ze kterých jsou tyto ukazatele odvozeny, a to analýzu aktiv a pasiv rozvahy a analýzu výkazu zisků a ztrát.

4.2.1. Analýza rozvahy

V rozvaze je na straně aktiv zobrazen majetek společnosti, který je rozlišen podle likvidnosti na stálý a oběžný, na straně pasiv jsou zaznamenány zdroje, ze kterých je majetek financován. Vždy musí platit pravidlo, že celková aktiva se rovnají celkovým pasivům.

4.2.2. Analýza struktury aktiv

Aktiva firmy měla v průběhu analyzovaných třech let na počátku sledovaného období klesající tendenci a na konci r. 2004 výrazně vzrůstající tendenci.

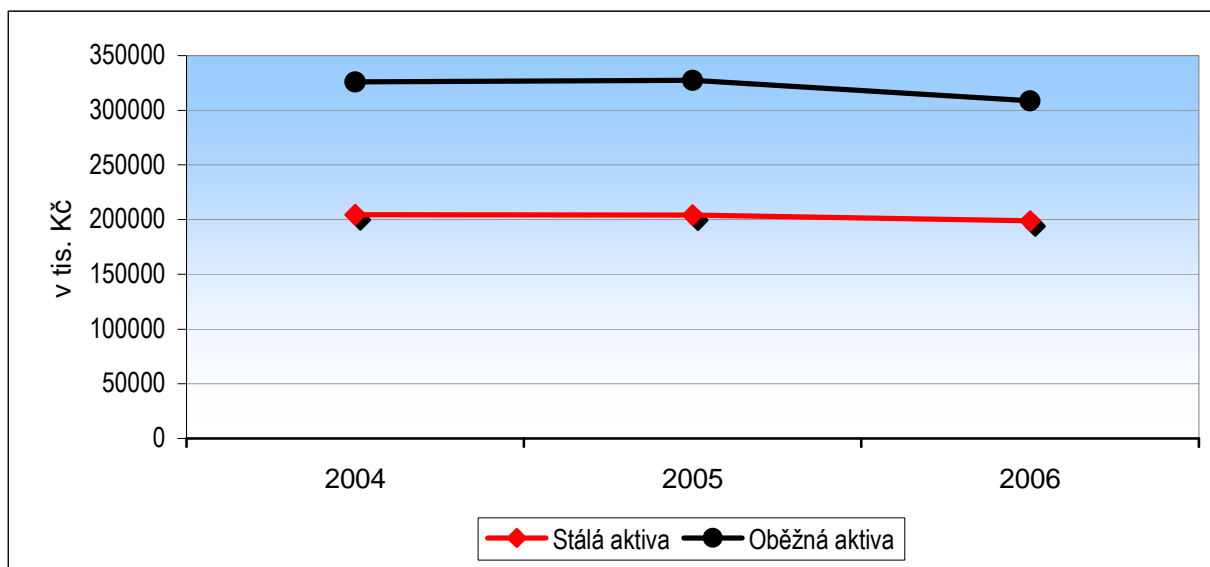
Dvě nejvýznamnější složky aktiv (aktiva stálá a oběžná) jsou v podniku Agrochema Studenec v letech 2004 až 2006 zastoupeny nerovnoměrně, kdy stálá aktiva se podílí na celkových aktivech více než ze dvou třetin.

V prvním sledovaném období došlo navýšení aktiv. Meziroční navýšení nastalo u stálých i oběžných aktiv. Navýšení stálých aktiv bylo plánováno a vyplývá z investic v roce 2005. Dlouhodobý hmotný majetek se snížil o 166 tis. Kč. Dlouhodobý finanční majetek se snížil odprodejem akcií. V dlouhodobém vývoji vykazují stálá aktiva mírnou nestabilitu. Stav oběžných aktiv byl v roce 2004 ovlivněn snížením nákupních cen. Hodnota oběžných aktiv se meziročně zvýšila o 1.690 tis. Kč a dosáhla úrovně r. 2002.

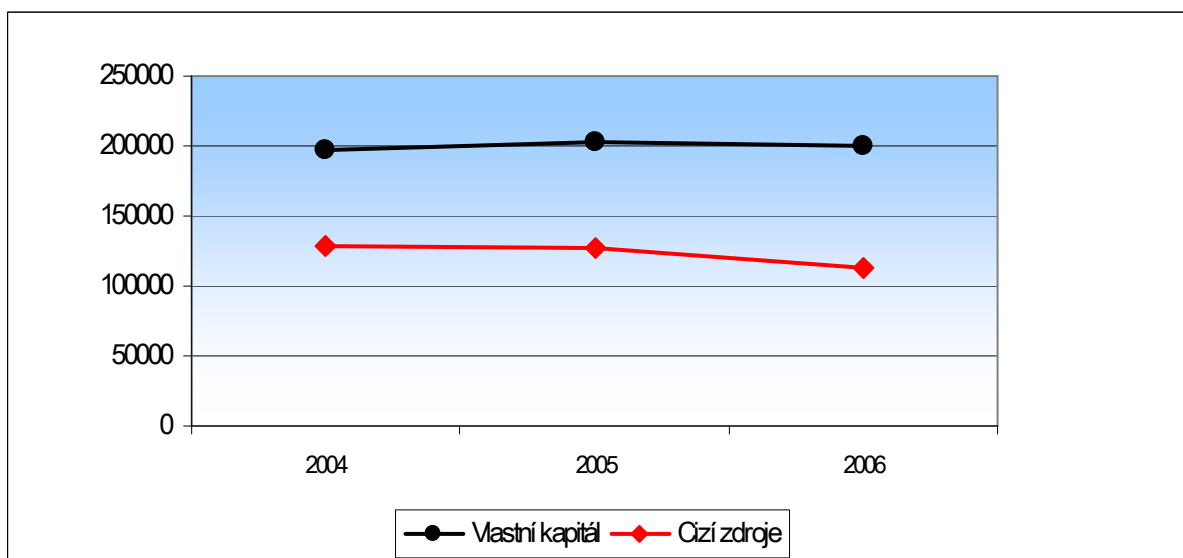
V roce 2005, v meziročním srovnání se aktiva akciové společnosti zvýšila o 4.129 tis. Kč. Stálá aktiva vykazovala meziroční mírný pokles o 239 tis. Kč a u oběžných aktiv dochází k meziročnímu nárůstu o 1.690 tis. Kč. Meziroční snížení stálých aktiv, bylo ovlivněno především poklesem ve stavu stáda a tažných zvířat. Meziroční zvýšení oběžných aktiv, bylo ovlivněno především zvýšením krátkodobého finančního majetku o 7.313 tis. Kč a to hlavně na účtech v bankách.

V roce 2006 při srovnání s minulým obdobím došlo k výrazné změně. Celková aktiva a pasiva se snížila o 17.795 tis. Kč, což představuje pokles o 5,7 %. U oběžných aktiv dochází k meziročnímu poklesu o 13.270 tis. Kč, vlivem menších zásob a snížením stavu krátkodobého finančního majetku. U stálých aktiv došlo k meziročnímu poklesu u dlouhodobého hmotného majetku, vlivem odkoupení finančního podílu v podniku živočišné výroby v závěru roku 2004 a odkupu akcií v r. 2005.

graf 1: struktura aktiv

graf 2: struktura pasiv

4.2.3. Analýza struktury pasiv

V prvním sledovaném období se meziroční snížení aktiv projevilo v pasivech snížením potřeby cizích zdrojů. Vlastní zdroje se meziročně zvýšily o 5.302 tis. Kč. U cizích zdrojů došlo k meziročnímu snížení u bankovních úvěrů o 12.810 tis. Kč. Zásoby se meziročně zvýšily o 17.591 tis. Kč, vlivem dobré úrodnosti.

V roce 2005 v oblasti pasiv došlo k nárůstu vlastního kapitálu, který byl zajištěn z vytvořeného hospodářského výsledku. Vzhledem ke zvýšení celkových aktiv a zvýšení vlastního kapitálu, se meziročně snížila potřeba cizích zdrojů o 1.648 tis. Kč, t.j. snížení o 2,8 %. K meziročnímu mírnému navýšení došlo u dlouhodobých závazků o 733. U krátkodobých závazků došlo ke snížení o 2.965 tis. Kč. Bankovní úvěry se zvýšily o 690 ti. Kč t. j.

V posledním sledovaném roce došlo k meziročnímu výraznému snížení aktiv o 17.795. Toto snížení má především na svědomí vyřazení starých strojů a výrazní snížení stavu na účtech v bankách v krátkodobém finančním majetku. Na straně pasiv se snížení projevilo u cizích zdrojů, které meziročně poklesly o 14.411 tis. Kč. Cizí zdroje se meziročně snížily u všech základních skupin.

Největší meziroční zvýšení bylo vykázáno u bankovních úvěrů. U dlouhodobých závazků došlo ke zvýšení z převzatých závazků zemědělské výroby, které akciová společnost koupila v roce 2004.

4.2.4. Analýza výkazu zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztrát za roky 2004 – 2006 je obsažen v příloze. Tento výkaz zobrazuje náklady a výnosy podniku vždy za jedno účetní období.

V prvním sledovaném roce se objem celkových výnosů v meziročním srovnání zvýšil o 38.756 tis. Kč, tj. o 23,99 %. Základní příčinou zvýšení výnosů, bylo zvýšení cen, které ovlivnily objem výnosů. V meziročním srovnání se celkové náklady snížily o 5.410 tis. Kč, tj. o 2,97 %. Uvedené snížení nákladů bylo proti zvýšení u celkových výnosů a tím byl zajištěn potřebný vývoj základních ukazatelů hospodaření společnosti. Zvýšení výnosů vzniklo i u výroby krmných směsí, vlivem zvýšení cen. Snížení výroby bylo plně vyrovnáno snížením spotřeby surovin. Prvotní náklady se meziročně snížily o 1.166 tis. Kč. Rozhodující snížení bylo u spotřeby materiálu a prodeje zboží. Snížení nákladů bylo u přepravného, cestovného a spojů. Zvýšení odpisů bylo v plánované návaznosti na odpisování nové investiční akce. Vlivem snížení úrokových sazeb dochází k snížení nákladových úroků o 200 tis. Kč.

V roce 2005, pokračoval růst nákladů a výnosů, zahájený v roce předchozím. V meziročním srovnání došlo ke zvýšení celkových výnosů o 10.033 tis. Kč ale zvýšením celkových nákladů o 16.694 tis. Kč. Rozhodující podíl na zvýšení celkových výnosů má růst tržeb z odbytu rostlinných výrobků a výkonů z výroby krmných směsí, které meziročně poklesly o 19,4 %. Současně byly zvýšeny i celkové náklady na prodej zboží a celková spotřeba materiálu. Vlivem nepříznivých klimatických podmínek, docházelo k snížení výnosů u sušení a čištění obilovin. Snížení výkonů u přepravy zapříčinilo snížení odbytu krmných směsí. Meziročním snížením oprav a udržováním, vzniklo především vlivem zvýšení investičních činností.

V roce 2006 sledovaném roce, dochází k snížení celkových výnosů i celkových nákladů. Toto snížení je ovlivněno především malým sezónním výskytem škodlivých hlodavců a celkově špatnou sezónou. Rozšířením činností o zemědělskou výrobu se projevuje ve výrazném zvýšení oprav a údržby od cizích. Pokles se projevil zejména u tržeb z vlastních výrobků a služeb, kdy na trhu nebyla taková poptávka po dodávaných výrobcích

Celkové pohledávky z obchodního styku, ovlivňují nejen potřebu provozního kapitálu, ale vzhledem k nutnosti tvorby opravných položek nepřímo i hospodářský výsledek. Krátkodobé pohledávky jsou po zásobách druhou základní složkou potřeb provozního kapitálu.

tabulka 1: srovnání pohledávek z obchodního styku

	2004	2005	2006
pohledávky do lhůty splatnosti v tis. Kč	16816	29348	31967
pohledávky po lhůtě splatnosti v tis. Kč	13587	20055	24774
Celkem v tis. Kč	30403	49403	27970

Hodnocení pohledávek z obchodního styku je ovlivněno ne vždy dobrou platební morálkou odběratelů. Pohledávky do lhůty splatnosti k 31.12. jsou nejvyšší v historii firmy. Hodnocení pohledávek po lhůtě splatnosti, byl vykazován nepříznivý vývoj v r. 2004, který byl narušen v závěru roku opožděním dotací. Významným

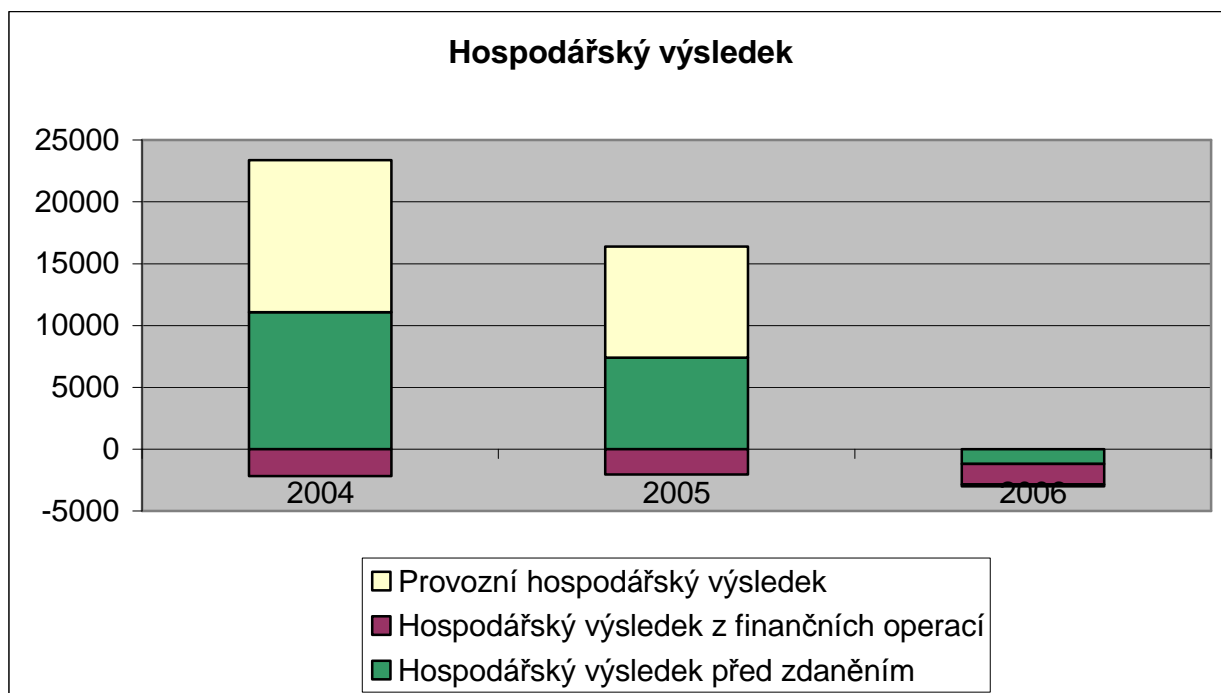
vlivem společnosti je však trvalá pozornost, která je věnována pohledávkám po lhůtě splatnosti.

4.3. Analýza absolutních ukazatelů

4.3.1. Výsledky hospodaření

Celkový hospodářský výsledek ovlivňuje převážně provozní hospodářský výsledek, v posledním roce i hospodářský výsledek před zdaněním. Za roky 2004 a 2005 dochází k meziročnímu snížení provozních hospodářských výsledků. Toto snížení bylo ovlivněno meziročním nárůstem osobních nákladů a odpisů. Výši provozních hospodářských výsledků, výrazně ovlivňovala také tvorba opravných položek k pohledávkám po lhůtě splatnosti. V roce 2006 dochází k propadu u hospodářského výsledku před zdaněním a u provozního hospodářského výsledku. Uvedený přehled hospodářských výsledků značí nedobré hospodaření firmy. graf

graf 3: Vliv jednotlivých hospodářských výsledků na celkový hospodářský výsledek.

4.3.2. Vývoj tržeb

Jednou z důležitých skupin sledovaných ukazatelů, jsou náklady které vznikají a které se sledují v rámci určitého časového období. Náklady spojené s prodejem zboží v roce 2004 a 2006 klesly mnohem rychleji než tržby, ale obchodní marže dosáhla v vykazovala ve všech sledovaných letech stabilní hodnoty. Po celou dobu sledování zůstala prakticky beze změny.

Ty náklady, týkající se vlastní výroby lze rozčlenit do dvou skupin:

- režijní náklady
- spotřeba materiálu

Tyto náklady v průběhu prvních dvou letech vzrostly. Hlavní zvýšení spotřeby materiálu vycházelo z většího objemu výroby nosných látek na nástrahy. V roce 2005 se vedení soustředilo především na redukci oprav a udržování, které vzniklo především vlivem výrazného zvýšení investiční činnosti.

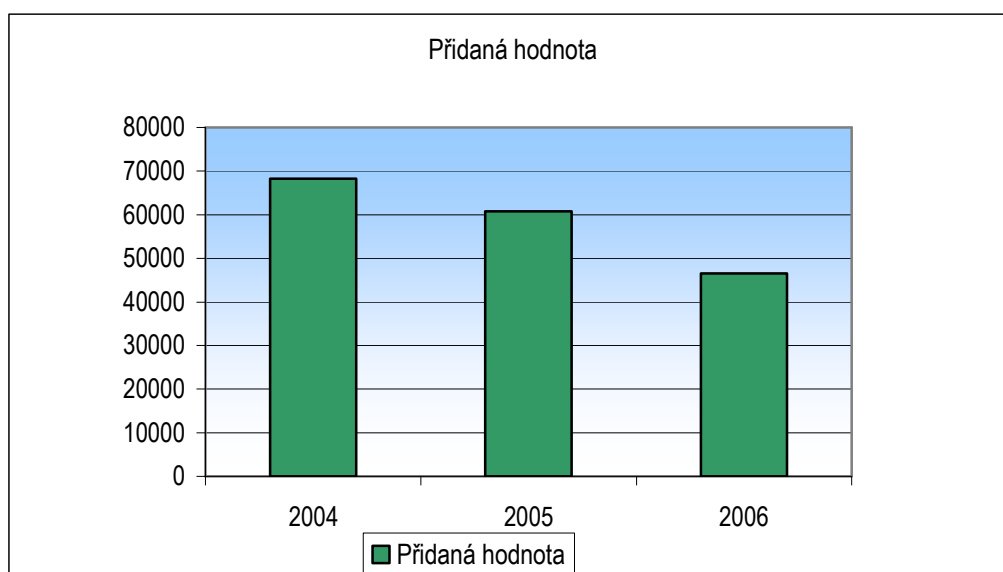
tabulka 2: vývoj tržeb, aktivace a změna stavu zásob vlastní výroby

	2004	2005	2006
Tržby za prodej zboží	6858	11455	10187
Tržby za prod. vlastních výrobků a služeb	139946	167110	161032
Tržby celkem	200 338	210371	197948
Změna stavu vnitrop. zás. vlastní výroby	21 506	-4578	-10406
Aktivace	9 840	12 361	10 852

4.3.3. Přidaná hodnota

Vývoj přidané hodnoty znázorňuje graf 4. Ve druhém sledovaném roce nastává propad přidané hodnoty o 11 %, vlivem nízkých výkonů. V posledním roce byl propad o 23,4 %, na kterém se výrazně podílely nízké ceny. V celém sledovaném období byl statistický pokles o 32,8 %.

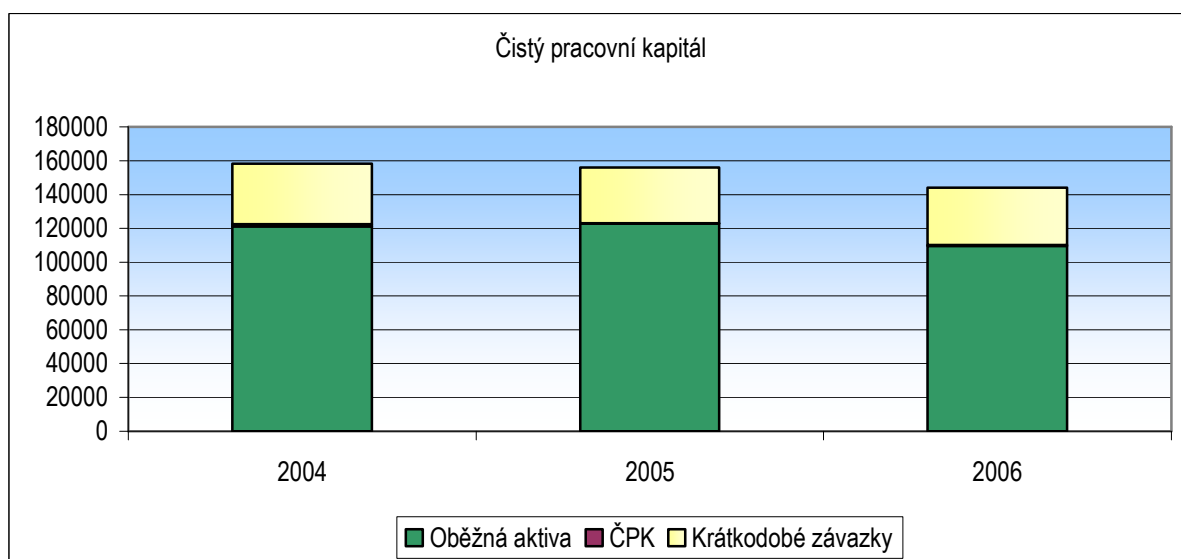
graf 4: přidaná hodnota

4.3.4. Čistý pracovní kapitál

Existují různé typy rozdílových ukazatelů – čistých fondů finančních prostředků. Z nich je nejčastěji využíván ukazatel vypočtený jako rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými dluhy (zpravidla závazky s dobou splatnosti do jednoho roku)

graf 5: čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál dosahoval od počátku sledovaného období výrazných kladných hodnot. Za rok 2004: ČPK= 85.476 tis. Kč, 2005: ČPK= 90.131 tis.Kč, 2006: ČPK= 75.797 tis.Kč . Meziroční snížení ČPK, docházelo u zásob.

Záporný čistý pracovní kapitál má na podnik negativní vliv, protože signalizuje, že bude-li podnik nucen splatit všechny krátkodobé závazky musí „sáhnout“ i do dlouhodobého majetku, což je pro firmu v krátkém období téměř nemožné. Tento stav je pak příčinou tzv. špatné platební morálky, kdy se doba, za kterou jsou hrazeny závazky pohybuje řádově ve stovkách dnů, kvůli rostoucím závazkům rostou i ukazatele zadluženosti podniku (obzvlášť jde-li o krátkodobou nebo celkovou zadluženost).

4.4. Analýza poměrových ukazatelů

Tato kapitola je zaměřena na poměrové ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity. Ukazateli kapitálového trhu jsem se v praktické části své práce nezabýval, protože velká část těchto ukazatelů pracuje s vyplácenými dividendami, které však v žádném z analyzovaných třech let vypláceny nebyly, nebo tržní hodnotou akcie, která nabývala zanedbatelných hodnot a byla obtížně zjistitelná.

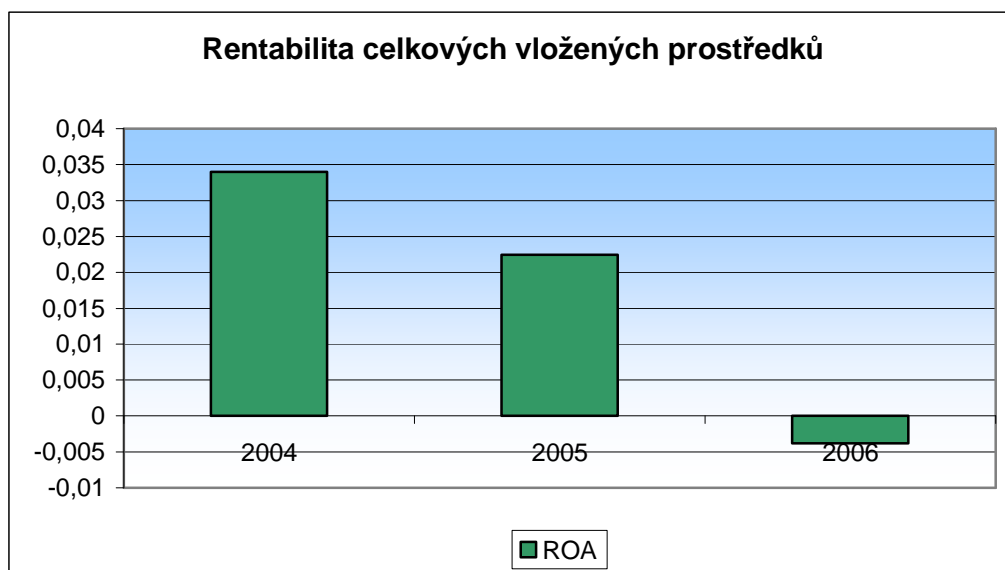
4.4.1. Analýza rentability

4.4.2. Rentabilita vložených prostředků (ROA)

Tento ukazatel poměřuje hospodářský výsledek před úroky a daněmi s celkovými aktivy. Vzhledem k různým možnostem konstrukce EBIT je v grafu zobrazujícím ROA znázorněn ukazatel, kde EBIT je počítán přičtením úroků a daní k hospodářskému výsledku.

Ve zdravém podniku by se hodnota tohoto ukazatele měla pohybovat mezi 0,06 a 0,1 (tedy 6 – 10 %). Rentabilita má klesající trend a pohybuje se v hodnotách na začátku období 3,40 % a v posledním sledovaném období se propadla dokonce do záporných hodnot, vlivem špatného hospodářského výsledku.

graf 6: rentabilita celkových vložených prostředků (ROA)

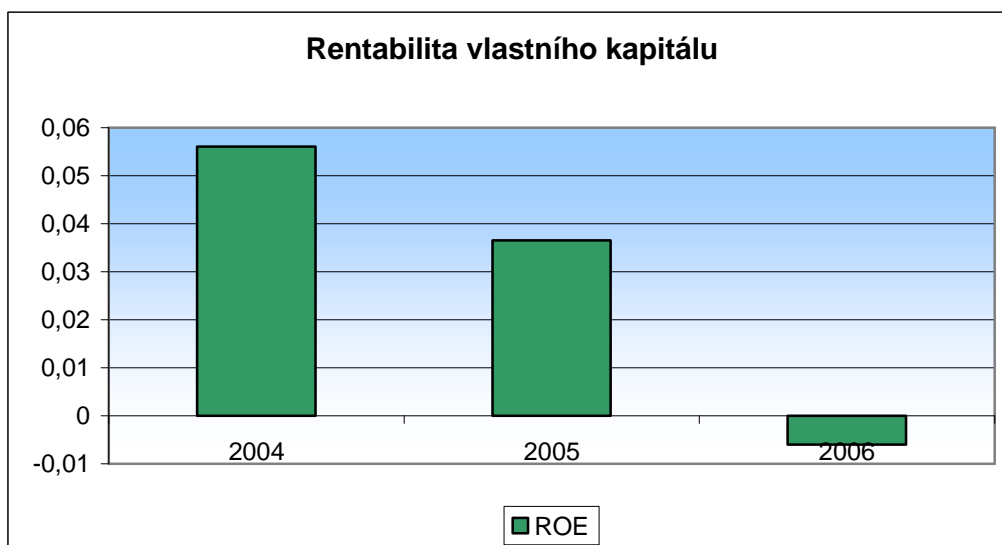
4.4.3. Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Vlastní kapitál, se v prvních dvou letech zhodnocoval, až v posledním sledovaném období došlo k jeho snížení a nebyl rentabilním. Jeho meziroční navýšení putovalo do rezervních fondů a fondů ze zisku.

tabulka 3: Rentabilita vlastního kapitálu

rok	2004	2005	2006
Hospodářský výsledek před zdaněním	197747	203049	199500
Vlastní kapitál	11094	7419	-1195
ROE	5,6 %	3,7 %	- 0,5 %

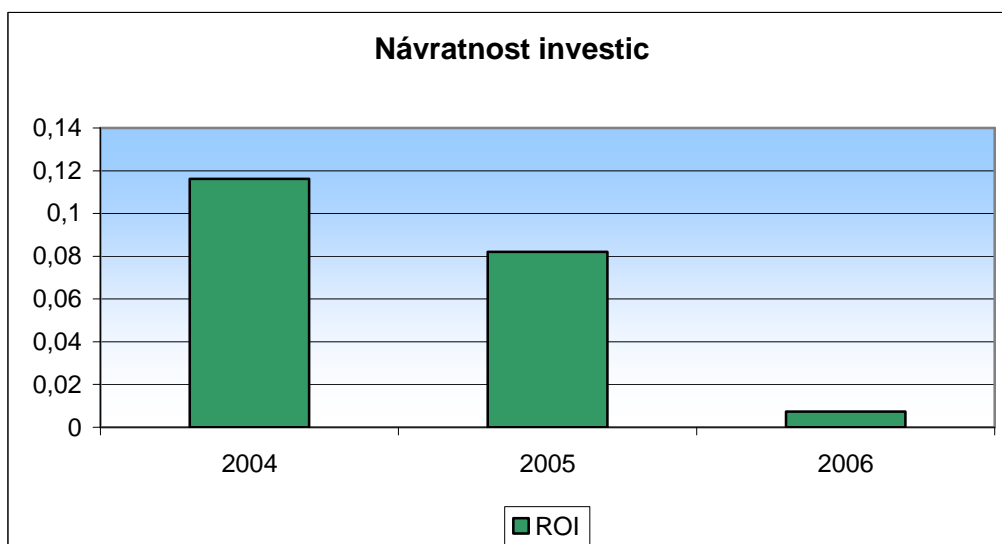
graf 7: rentabilita vlastního kapitálu

4.4.4. Rentabilita investic

Návratnost investic, anglicky označovaná zkratkou **ROI**, je jedním z hlavních ukazatelů celkové úspěšnosti firmy. ROI se počítá jako čistý zisk dělený kapitálem vynaloženým k jeho dosažení, násobený 100. **Výsledek se udává v procentech**, a dá se jím vyjádřit výkonnost v podstatě jakéhokoli podnikání, úspěšnost jakékoli investice.

graf 8: Návratnost investic (ROI)

tabulka 4: Poměrové ukazatele

ukazatele rentability	2004	2005	2006
ROI	0,116232	0,082052	0,007344
ROA	0,033976	0,022437	-0,00382
ROE	0,056102	0,036538	-0,00599

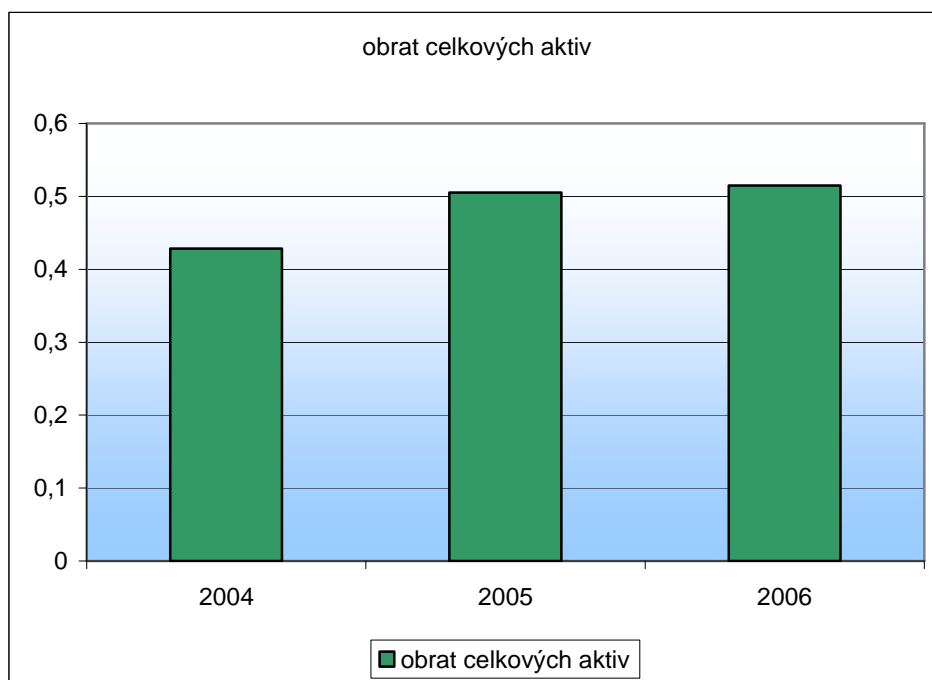
4.5. Analýza aktivity

Tato podkapitola odpovídá na otázku, v jaké míře podnik využívá vložená aktiva a jejich části.

4.5.1. Obrat celkových aktiv

Celkový trend ukazatele má vzrůstající tendenci (viz. graf 4.) Ve sledovaných letech ukazatel dosahoval hodnot nižších než jedna (0,43, 0,51 a 0,52), to znamená, že se aktiva v tržbách za rok „neotočí“ ani jednou. Ukazatel obratu, by neměl být nižší než 1.

graf 9: obrat celkových aktiv

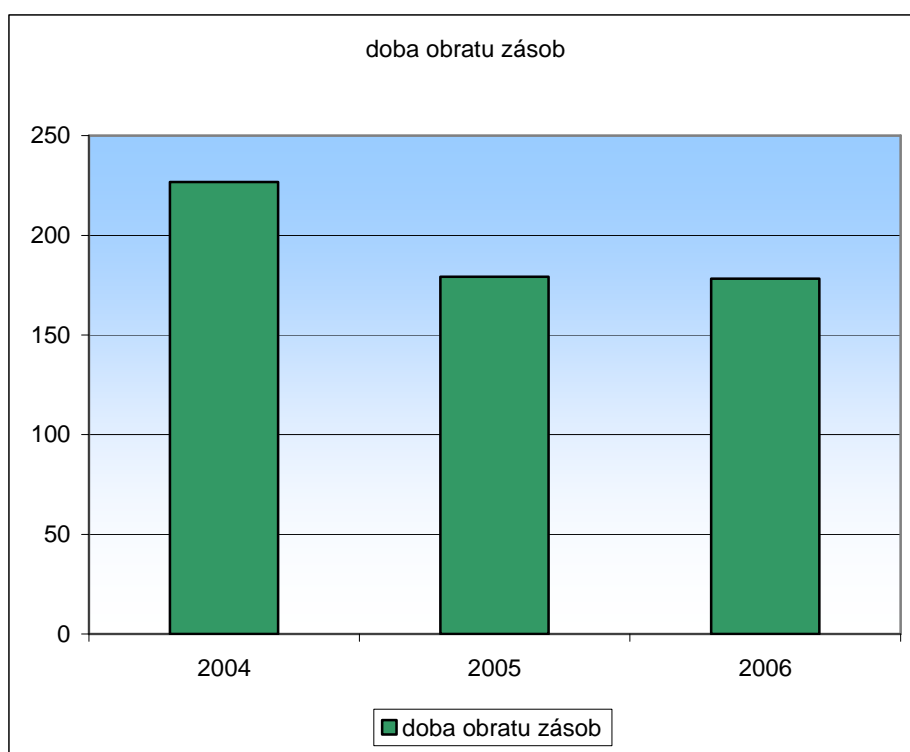

4.5.2. Doba obratu zásob

Doba obratu zásob vyjadřuje, jak dlouho v průměru zůstávají zásoby v podniku, aniž by změnilly svou formu. Hodnota ukazatele by neměla být příliš vysoká, aby podniku nevznikaly zbytečné náklady a ani příliš nízká, aby ve výrobním procesu nedocházelo k prostojům. Oproti doporučovaným hodnotám jsou výsledky značně nad průměrem. Podnik tudíž vytváří velké množství zásob, což s sebou nese vyšší dodatečné náklady.

Z grafu lze pozorovat klesající trend tohoto ukazatele, cílem každého podniku by mělo být dobu obratu zásob snižovat. V prvním analyzovaném roce činila doba obratu zásob 227 dní, zatímco v posledním roce hodnota tohoto ukazatele dosahovala hodnoty 178 dní. Podniku se tedy daří snižovat hodnotu skladovaných zásob.

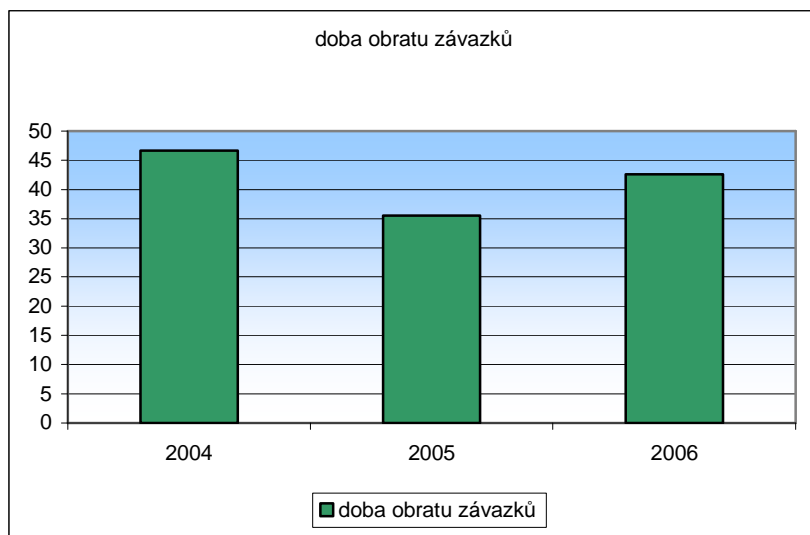
graf 10: doba obratu zásob

4.5.3. Doba obratu závazků

Platební morálka podniku, byla nestabilní za celé sledované období, nejlepší pak v druhém sledovaném období.¹¹

graf 11: doba obratu závazků

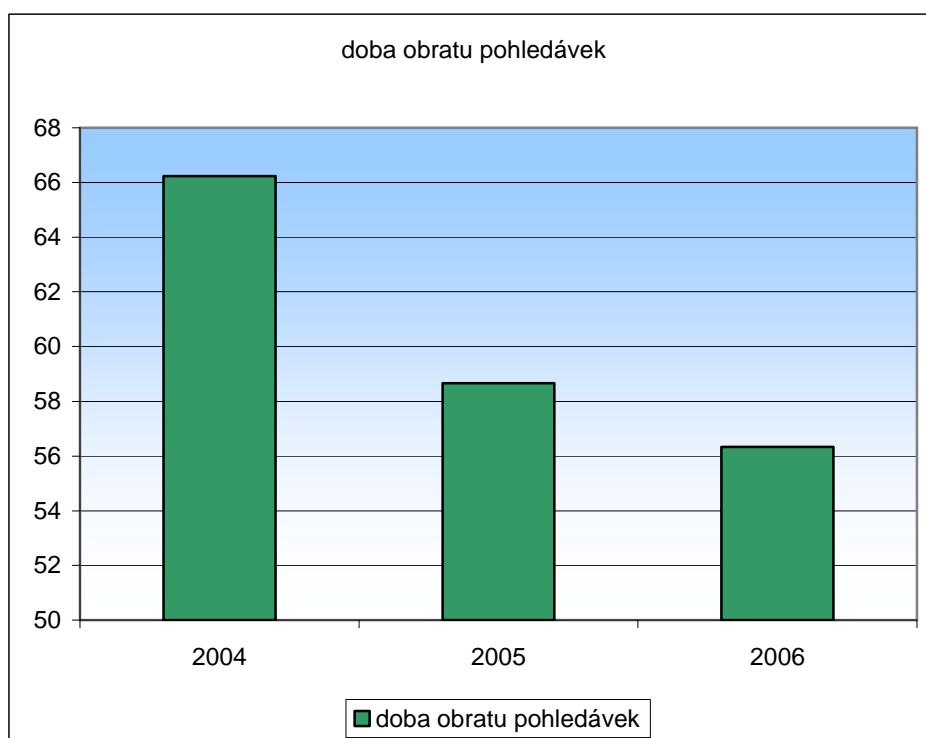

4.5.4. Doba obratu pohledávek

Odběratelé podniku Agrochema Studenec v prvních letech spláceli své závazky za bez mála 70 dní což je neuspokojivá situace. Jejich platební morálka se však zlepšila a to tak, že v roce 2006 dosahovala 57 dnů. Pro podnik je příznivé, když doba obratu pohledávek je nižší, než doba obratu závazků, podnik tak získává úvěr od dodavatelů, který může splatit až po delší době, než jemu splácí jeho odběratelé, tím získává dočasné finanční zdroje. Z grafů můžeme vidět, že doba splácení závazků značně převyšuje dobu splácení pohledávek. Firma tak částečně funguje na úkor svých odběratelů.

¹¹ KISLINGEROVÁ, E. *Oceňování podniku*. 2. vydání Praha: C.H. Beck, 2001. 367 stran., 224 str. ISBN 80-7179-529-1

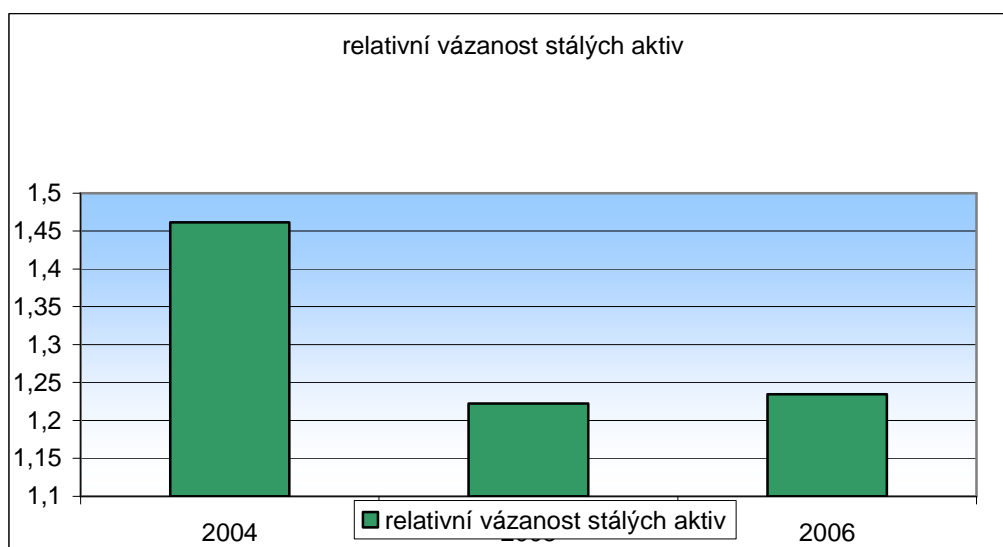
graf 12: doba obratu pohledávek

4.5.5. Relativní vázanost stálých aktiv

Relativní vázanost stálých aktiv vyjadřuje relaci mezi stálými aktivy a tržbami. Žádoucí tendencí je, aby ukazatel v čase klesal, neboť podnik na stejném zařízení vyrobí větší objem tržeb.

graf 13: relativní vázanost stálých aktiv

tabulka 5: Poměrové ukazatele

ukazatele řízení aktiv	2004	2005	2006
obrat celkových aktiv	0,428587	0,505386	0,514705
doba obratu závazků	47	36	43
doba obratu zásob	227	179	178
doba obratu pohledávek	66	59	56
relativní vázanost stálých aktiv	1,461585	1,222572	1,234494

SHRNUTÍ

Některé ukazatele aktivity se v průběhu sledovaného období nevyvíjely příznivě, ukazatel doby obratu zásob stoupal a doba obratů závazků nebyla v souladu s dobou pohledávek, které kopírovaly vývoj tržeb. Poslední analyzovaný rok znamenal zhoršení některých ukazatelů, protože došlo ke snížení tržeb.

4.6. Analýza zadluženosti

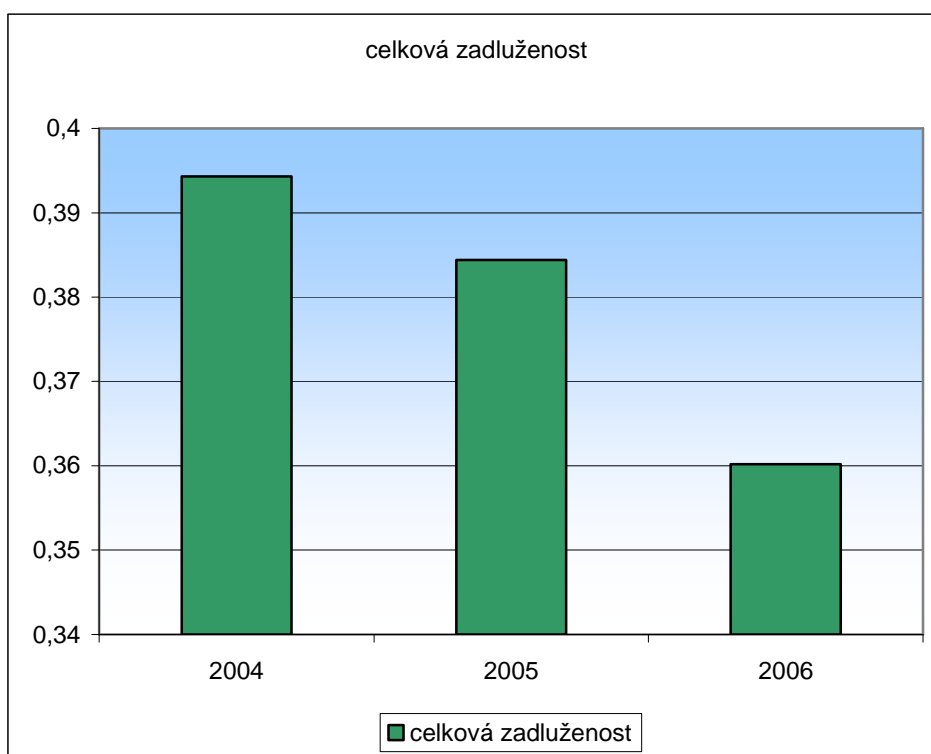
Pojem zadluženost vyjadřuje skutečnost, že podnik používá k financování svých aktiv cizí zdroje. Hlavním motivem financování svých činností cizími zdroji je relativně nižší cena ve srovnání se zdroji vlastními. Ukazatele zadluženosti měří rozsah, v jakém je podnik financován cizím kapitálem.¹²

4.6.1. Celková zadluženost

Vývoj ukazatele věřitelského rizika v čase zobrazuje graf 13. Podniky s vysokou zadlužeností mívají problémy se získáváním dalších půjček a úvěrů od bank. V podniku Agrochema Studenec, přidružená výroba nebyl problém s nedostatkem prostředků na splácení závazků

¹² BLAHA, Z - JINDŘICHOVSKÁ, I: *Jak posoudit finanční zdraví firmy*, 1. vydání Praha, , Management press 1994, 280stran, 185 str. ISBN 80-85603-62-4

graf 14: celková zadluženost

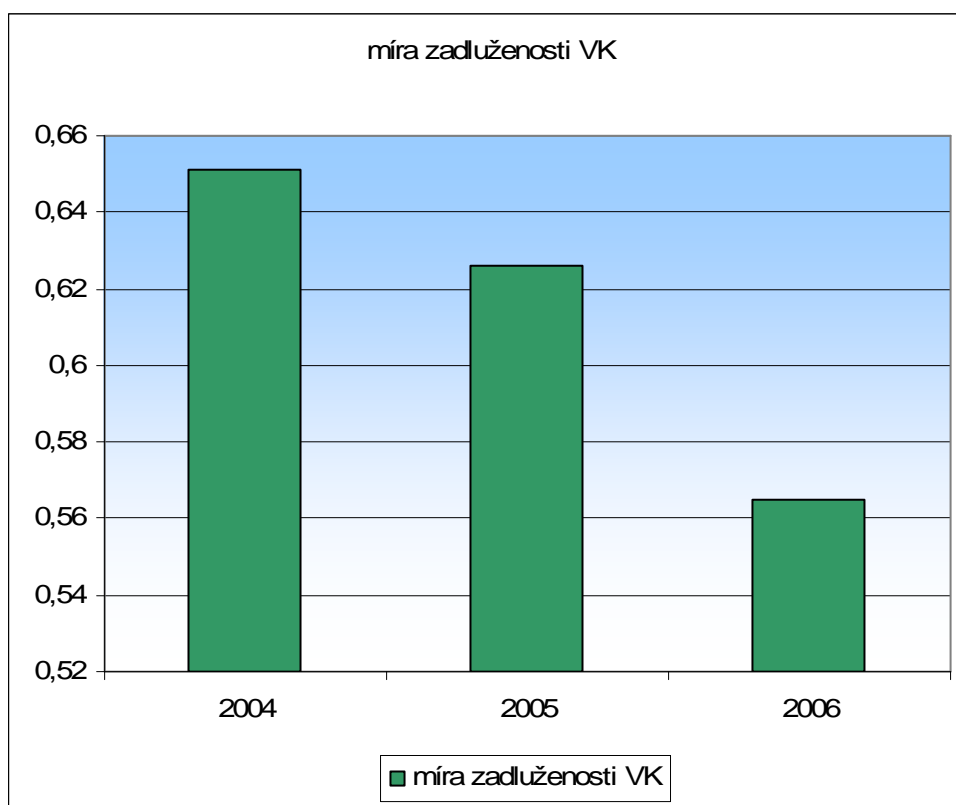

4.6.2. Míra zadluženosti vlastního kapitálu

Míra zadluženosti vlastního kapitálu vyjadřuje poměr cizích a vlastních zdrojů.

Vývoj ukazatele zachycuje graf 14., lze z něj vyčíst, že podnik nemá dlouhodobě více zdrojů vlastních než cizích (ukazatel je menší než 1), vývoj je příznivý a trend má klesající charakter.

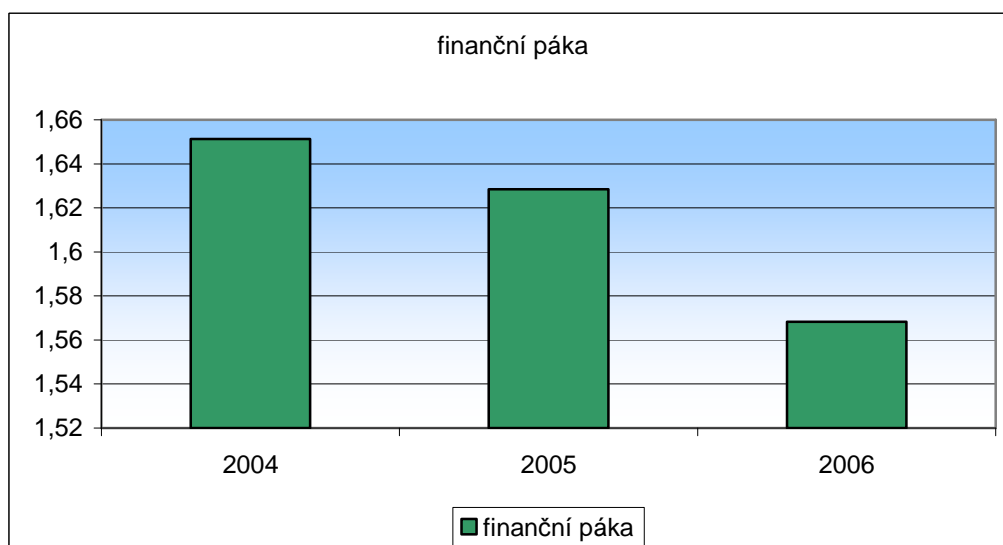
graf 15: míra zadluženosti vlastního kapitálu

4.6.3. Finanční páka

U finanční páky je patrná sestupující tendence ve sledovaném období. Firma tudíž přestává ve větším množství využívat cizích zdrojů.

graf 16: finanční páka

4.6.4. Překapitalizování / podkapitalizování

Obecně se předpokládá, že stálá aktiva budou kryta dlouhodobým kapitálem. Tento ukazatel zjišťuje, zda tento předpoklad platí. To znamená, kdy je hodnota větší než 1. Jestliže je hodnota menší než 1, je část stálých aktiv kryta krátkodobými zdroji, což je dlouhodobě nežádoucí, neboť by podniku hrozila platební neschopnost¹³.

V celém období byla Agrochema Studenec překapitalizována.

tabulka 6: Překapitalizování/Podkapitalizování

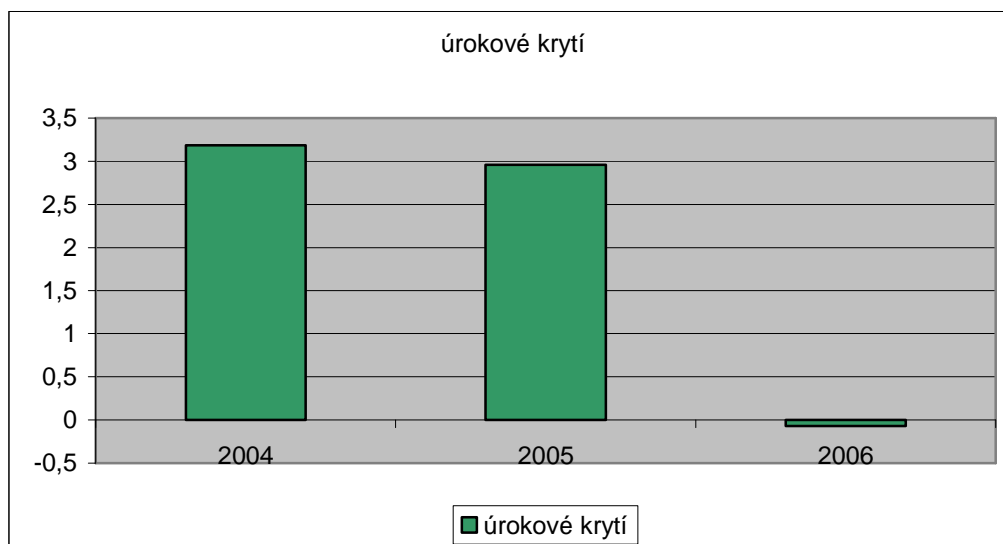
Rok	2004	2005	2006
a)Vlastní kapitál (tis Kč)	197747	203049	199500
b) Dlouhodobé závazky (tis.Kč)	38696	39429	39679
c) Stálá aktiva (tis. Kč)	204543	204304	198793
(a+b)/c	1,15595743	1,18684901	1,203156

Podnik nedostatečně využívá cizích zdrojů, protože z vlastních zdrojů financuje i oběžná aktiva. Jeho přístup lze označit jako konzervativní, tzn. upřednostňuje vždy stabilitu před rizikem

¹³ FINANČNÍ PÁKA [online] 2004-2005 [cit. 2004-01-01]. Dostupný z WWW: <
<http://st.vse.cz/~XBUDJ06/financni.htm> >.

4.6.5. Ukazatel úrokového krytí

graf 17: úrokové krytí

V ukazateli je počítán EBIT jako provozní hospodářský výsledek. V období 2004 - 2006 se oba ukazatele vyvíjely v souladu, a provozní hospodářský výsledek několikrát převyšoval nákladové úroky. V roce 2006 se dostal do záporných hodnot.

tabulka 7: Poměrové ukazatele zadluženosti

druh zadluženosti / rok	2004	2005	2006
celková zadluženost	39,4%	38,4%	36,0%
míra zadluženosti VK	65,1%	62,6%	56,5%
úrokové krytí	3,1849546	2,95903535	-0,07156
finanční páka	1,65124629	1,62846407	1,568236

SHRNUTÍ:

U ukazatelů zadluženosti je stav uspokojivý. Ať už celková zadluženost, zadluženost vlastního kapitálu, nebo úvěrová zadluženost vlastního kapitálu

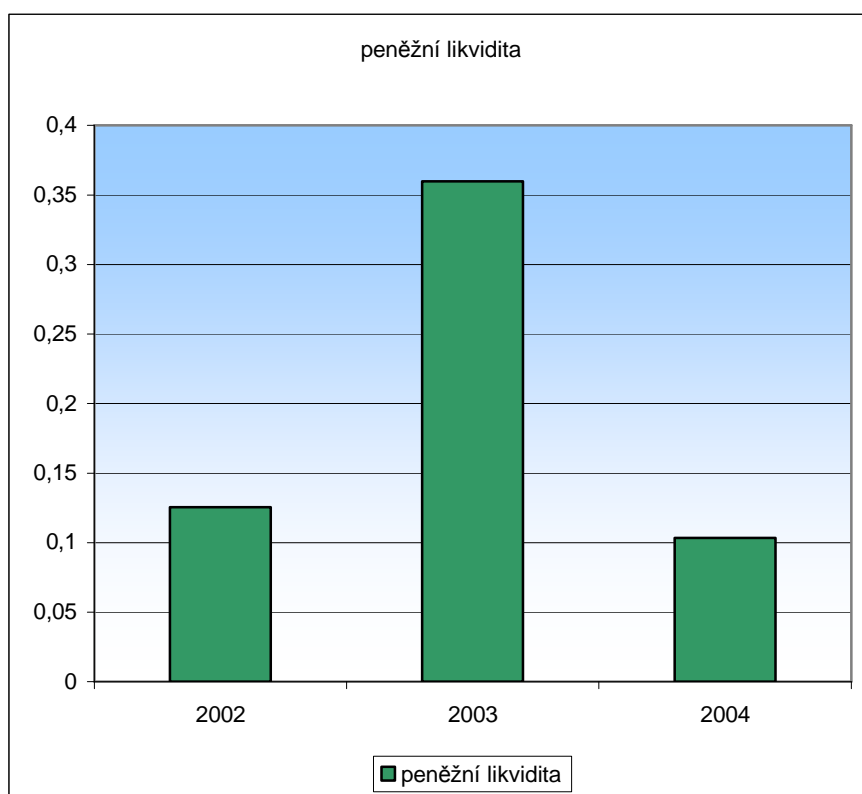
hodnoty všech těchto ukazatelů se pohybují ve všech letech na úrovni standardu, vyjma úrokového krytí v posledním roce.

4.7. Analýza likvidity

Likvidita představuje v obchodu a podnikání schopnost přeměnit aktiva do likvidní formy. To znamená schopnost rychle prodat nebo koupit určité komodity bez nebezpečí významné změny ceny. Likvidní trh se vyznačuje dostatečným množstvím kupujících a prodávajících. Dobrou charakteristikou likvidního trhu je schopnost uskutečnit další opakovaný obchod za stejnou cenu jako ten předchozí. Vysoce likvidní trh dokáže cenu komodity udržet i v případě nákupů a prodejů velkého množství. Ani velká nabídka nebo poptávka nedokáže cenu významně změnit.

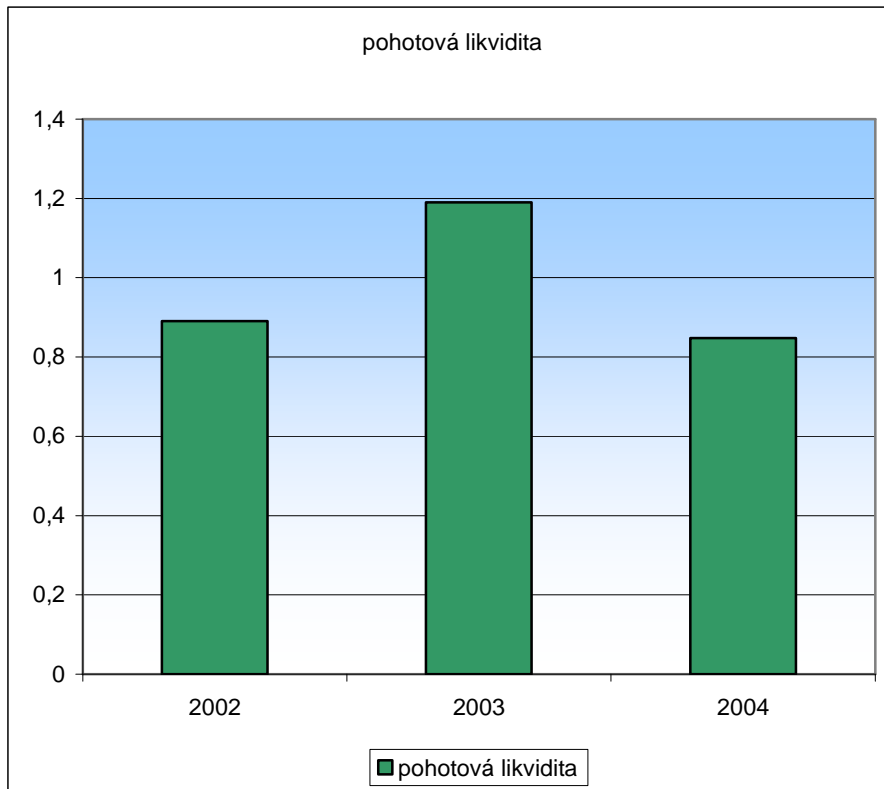
4.7.1. Peněžní likvidita

graf 18: peněžní likvidita

4.7.2. Pohotová likvidita

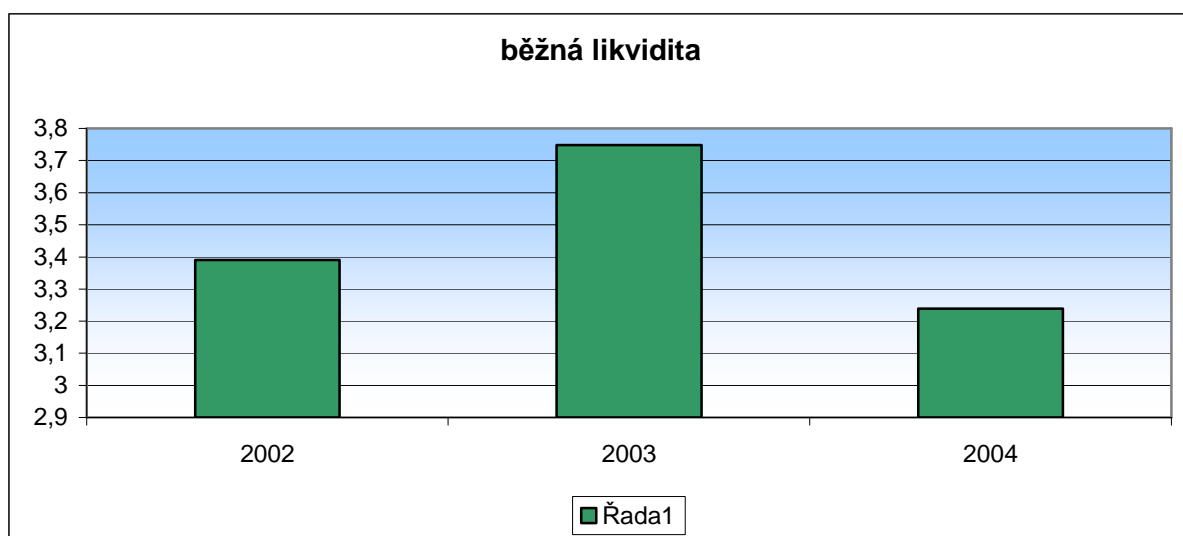
graf 19: pohotová likvidita

4.7.3. Běžná likvidita

V celém sledovaném období, byl ukazatel likvidity přes 3, to znamená, podnik zadržuje příliš velký objem finančních prostředků, které mohly být využity jiným způsobem.

graf 20: běžná likvidita

tabulka 8: Poměrové ukazatele likvidity

druh likvidity/rok	2002	2003	2004
peněžní likvidita	0,125479	0,359822	0,103343
pohotová likvidita	0,890545	1,190157	0,847658
běžná likvidita	3,390335	3,748399	3,238673

SHRNUTÍ

Ukazatele likvidity ve sledovaném období, vykazují většinou vysoké hodnoty. Peněžní likvidita na začátku období byla na velmi nízkých hodnotách. Běžná likvidita se pohybovala v celém sledovaném období nad hodnotou 3 a to znamená pro podnik Agrochema Studenec výrazně nadprůměrné hodnoty.

4.8. Ratingové modely

4.8.1. Altmannův index

tabulka 9: Altmannův index

	2002	2003	2004
Altmannův index finančního zdraví Z1	1,466115	1,564341	1,540137

Podle Altmanova ukazatele se podnik za všechna tři období nachází pod hranicí šedé zóny a i přes zlepšující se tendenci je za hranicí bankrotu. Podnik drží při životě pouze bankovní úvěry a rezervy z minulých let. V Indexu důvěryhodnosti

4.8.2. INDEX IN99:

Kriteriální hodnoty:

$IN99 < 0,684$ netvoří hodnotu pro vlastníka

$0,684 < = IN99 < 1,089$ spíše netvoří hodnotu pro vlastníka

$1,089 < = IN99 < 1,420$ nelze určit – šedá zóna

$1,420 < = IN99 = 2,070$ spíše tvoří hodnotu pro vlastníka

$IN99 > = 2,070$ tvoří hodnotu pro vlastníka

tabulka 10: Index IN99

IN99	0,92	0,89	0,80
------	------	------	------

Z výsledku indexu je patrné, že podnik nevytváří hodnotu pro vlastníka, jak už mohlo být patrné z Altmannova bankrotního modelu

4.8.3. Index IN01

Kritériální hodnoty:

$IN01 < 0,75$ podnik spěje k bankrotu (pravděpodob. 86%)

$0,75 < IN01 < 1,77$ šedá zóna

$IN01 > 1,77$ podnik tvoří hodnotu (pravděpodobnost 77%)

tabulka 11: index IN01

IN01	0,83	0,82	0,63
------	------	------	------

Je zajímavé, že podle indexu IN01 firma není v prvních dvou letech ve statusu bankrotujícího podniku. Nicméně i přesto z výsledků vychází, že si firma nevede dobře, což podtrhuje třetí analyzovaný rok, který značí blížící se bankrotní situaci.

5. NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ SOUČASNÉ SITUACE V PODNIKU

Soubor ukazatelů finanční analýzy odhalí finanční potíže podniku a podá managementu potřebné informace k lepšímu rozhodování. Po prostudování všech poskytnutých materiálů a po konzultaci s vedením podniku jsem si mohl udělat obrázek o správnosti jeho řízení.

Výsledky okamžité likvidity ukázaly ve všech směrech po celé sledované období nadprůměrné hodnoty. U běžné likvidity dosahuje roku 2005 dokonce hodnotu 4. Pro podnik by bylo dobré zvolit vhodný způsob investice nadbytečných peněžních prostředků. Investovat by mohla například do cenných papírů, kde se úrok pohybuje okolo 6 % p.a.

Pokud se jedná o sezónní vliv počasí na celkové hospodaření firmy, lze říct, že jeho dopad se projevuje ve většině vybraných ukazatelů. Zejména v roce 2006, kdy byla celková úroda velice špatná a došlo k prudkému propadu v hospodářském výsledku nastalo snížení jejich hodnot. Propad nastal i u rentability vložených prostředků a rentabilita vlastního kapitálu se dostala dokonce do záporných hodnot.

Sezónní vlivy nelze předpovídat ani vyloučit. Firma nemůže jeden rok naskladňovat velké množství zásob, jen z důvodu, že by předpovídala špatnou úrodu v následujícím roce. Počasí vždy patřilo k částečně rizikovým faktorům celého sektoru zemědělství a je jen na každém jeho odvětví, jak se s jeho nepřízní dokáže vypořádat. Managementu zkoumané firmy lze tedy jen doporučit soustředit se na ty složky výroby, které jsou výdělečné i přes špatné klimatické vlivy. Otázka je, kde se takové složky výroby nacházejí. Rostlinná výroba je závislá na úrodě, potažmo na počasí a živočišná je z velké části závislá právě na rostlinné výrobě. Nejvhodnější složkou nacházející se v družstvu je právě Přidružená výroba, která provádí výrobu právě v zastřešené hale. Zde je však další nevýhoda spojená počasím. Je-li zima i léto mírné, dochází k přemnožení hrabošů, a poptávka po vyráběných látkách je vysoká. Nastane-li však v počasí opačná situace a výskyt škůdců je podprůměrný, klesne poptávka a tím i zisky celé firmy.

V tomto bodě se nabízí jako řešení rozšiřování pole působnosti do dalších evropských zemí. Dochází k větší diverzifikaci klimatu a v případě nepříznivých podmínek na jedné straně, může docházet k ideálním podmínkám pro výrobu na stranu druhou.

Podnik má jistě vysoký potenciál v oblasti výroby a distribuce jedů. Daří se mu vytvářet nové kontakty, získávat nové zákazníky a uzavírat nové smlouvy. Kontrakty se stávajícími odběrateli a distributory jsou pro podnik dobré a zajišťují mu poměrně stálý objem produkce pro řadu evropských zemí. Podnik má nicméně stále velké ambice rozšiřovat portfolio svých klientů a do budoucna plánuje rozšíření své výroby o druhou výrobní linku. Tuto skutečnost hodnotím za rozumnou, protože dojde ke zlevnění výroby a k lepší organizaci práce, kdy při současném vytížení musí linka vyrábět na směny a při každé změně vyráběné suroviny dochází k drahému a časově náročnému čištění linky.

Toto jsou fakta, která hrají v budoucí prospěch a profit podniku. Na druhé straně však stojí tok peněz, který ve firmě není vůbec dobrý. Jelikož je Přidružená výroba součástí družstva Agrochema Studenec jsou i její tržby a zisky započítávány do celkového hospodaření. Místo investic do rozvoje výroby samotné je pak zisk přerozdělován do ostatních středisek a dochází tak k jeho neefektivnímu využití např. na nákup nových secích strojů do prodělečné rostlinné výroby nebo do rekonstrukce budov do neziskové živočišné výroby.

Přidružená výroba hraje v podniku Agrochema družstvo Studenec významnou roli. Její zisk vyrovnává ztrátu ostatních sesterských středisek a drží tím firmu jako celek při životě. V zemědělství jako takovém však panuje silné sociální cítění, které zatlačuje zdravé podnikatelské uvažování do ústraní. Asi jediná cesta je pro firmu zvýšit svoji pozornost právě na Přidruženou výrobu a snižovat jak stavy zaměstnanců jak v prodělečných, tak v neziskových střediscích.

6. ZÁVĚR

Praktická část práce prokázala, že finanční analýza dává velké množství informací pro posouzení finanční situace v podniku, upozorňuje na problémové oblasti hospodaření a vede k zamyšlení nad jejich příčinami, i když její výsledky nelze považovat bez výjimky za spolehlivé.

Na situaci a vývoj podniku totiž působí i faktory, které podnik svou činností není schopen ovlivnit a finanční analýza je nemůže vždy zachytit do výpočtů. Do této skupiny vlivů patří například výkyvy v hospodářském cyklu, počasí (a v jeho důsledku např. neúroda), které mělo velký vliv zejména v posledním sledovaném roce, apreciace nebo deprecie domácí měny, či změny cen v zahraničí a to v případě, že podnik dováží suroviny ze zahraničí, nebo je část jeho produkce exportována. Výsledky hospodaření a finanční zdraví podniku se v důsledku působení těchto vlivů mohou vyvíjet odlišně od stavu, který může předpovědět finanční analýza.

V práci byl proveden rozbor situace firmy na základě poskytnutých účetních výkazů za období 2004–2006. Nejprve byly pro všechna období určeny absolutní ukazatele, základní poměrové ukazatele, poté byl proveden Altmanův test, index IN99 a index IN01. Nakonec byly tyto hodnoty porovnány s vývojem celého odvětví. Veškeré výsledky jsou v práci znázorněny pomocí tabulek a grafů a názorně porovnány. Z údajů je zřejmé, že se firma ve sledovaném období potýkala s vážnými finančními problémy.

Absolutní ukazatele značí, že hospodářský výsledek nedosahoval ani jeden rok uspokojivých hodnot, rostoucí náklady nebyly na druhé straně vyvažovány rostoucími tržbami a přidaná hodnota vykazovala stabilní pokles. Čistý pracovní kapitál dosahoval výrazných kladných hodnot, to značí dobrou schopnost platit krátkodobé závazky

U poměrových ukazatelů je patrná nedostačující likvidita (pohotová i peněžní), téměř nulový zisk, vysoká zadluženost (navíc se jednalo pouze krátkodobé závazky) a špatná platební morálka. Hodnoty Altmanova indexu a index IN99 značí bankrotní

situaci pouze hodnoty indexu IN01 se vyhnuly bankrotní zóně a pohybovaly se v oblasti šedé zóny.

Ukazatele rentability jsou rovněž pod hranicí oborového průměru a ukazují na špatný stav návratnosti vložených prostředků. Nejhorší je pak rok 2006, kdy se velmi špatný hospodářský výsledek odrazil v mnoha ukazatelích finanční analýzy

V roce 2005 došlo k poklesu tržeb, mimo jiné způsobeného nepříznivým vývoje kurzu české koruny vůči EURu. Nižší příjmy se odrazily v celkovém snížení všech ukazatelů rentability a, K nižším hodnotám ROE přispěl také pokles finanční páky. Firemní výkony jsou stále značně pod oborovým průměrem odvětví.

Ukazatele aktivity rovněž značí problémy. Obrat celkových aktiv nedosahuje za celé sledované období ani jednou hodnoty vyšší 1, to znamená přílišnou vázanost prostředků. Pozitivní je, že doba obratu zásob klesá, nicméně stále je její hodnota až příliš vysoká. Doba obratu závazků značně převyšuje dobu obratu pohledávek. Špatná platební schopnost ukazuje na skutečnost, že firma částečně funguje na úkor svých dodavatelů

U ukazatelů zadluženosti je stav uspokojivý. Ať už celková zadluženost, zadluženost vlastního kapitálu, nebo úvěrová zadluženost vlastního kapitálu hodnoty všech těchto ukazatelů se pohybují ve všech letech na úrovni standardu, a mají tendenci se zlepšovat.

Sledovaná firma se podle všech ukazatelů jeví jako finančně nestabilní a nezisková, kdy téměř všemi zkoumanými ukazateli nedosahuje oborového průměru. Slabinou zůstává špatné využití nadbytečných peněžních prostředků a tvorba velkých skladovaných zásob. Za přednosti lze považovat špičkové moderní vybavení podniku a unifikované výrobní postupy. Možné nebezpečí hrozí především od posilování kurzu české koruny, snižující zisky při obchodu se zahraničními firmami a dále možnost otevření levnější výroby na východě. Dobrým příslibem do budoucna může být otevření druhé výrobní linky.

Seznam použitých zdrojů

BLAHA, Z - JINDŘICHOVSKÁ, I: Jak posoudit finanční zdraví firmy, 1. vydání Praha, , Management press 1994, 280stran, 185 str. ISBN 80-85603-62-4

FINANČNÍ ANALÝZA PODNIKU [online]. 2004-2007 [cit. 2005-01-01]. Dostupný z WWW: < halek.info/dokumenty/km_c3_02.pdf >.

FINANČNÍ PÁKA [online] 2004-2005 [cit. 2004-01-01]. Dostupný z WWW: < <http://st.vse.cz/~XBUDJ06/financni.htm> >.

GRÜNWALD, R: Finanční analýza a plánování podniku, 1. vydání Praha, VŠE 1996, 197 stran, str. 59 ISBN 80-7079-257-4

IRWIN, David. Finanční řízení. 1. vyd. Praha : Profess Consulting, 2005. ISBN: 80-7259-019-7.

KARVAN, J: Diplomová práce – Ekonomický rozbor vybrané společnosti s vyhodnocením jednotlivých činností, Zemědělská fakulta JČU 2000

KISLINGEROVÁ, E. a HNILICA, J. Finanční analýza: krok za krokem. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3

KISLINGEROVÁ, E. Oceňování podniku. 2. vydání Praha: C. H. Beck, 2001 367 stran., 224 str. ISBN 80-7179-529-1

KONEČNÝ, M. Finanční analýza a plánování. 11. uprav. vyd. Brno: Zdeněk Novotný, 2006. 83 s. ISBN 80-7355-061-X

KOVANICOVÁ, D a kol: Finanční účetnictví v kontextu světového vývoje, 2. aktualizované vydání Praha, Polygon 1997, 450 stran, str. 316, ISBN 80-85967-98-7

NEUMAYEROVÁ, I. A NEUMAYER, I. Výkonnost a tržní hodnota firmy. Praha: Grada Publishing, 2002, ISBN 80-902111-2-7

SWOT analýza [online]. 2004-2007 [cit. 2004-01-01]. Dostupný z WWW: < www.hustopece-city.cz/dokumenty/splan_04.doc >.

UKAZATELE ZADLUŽENOSTI [online] 2005-2006 [cit. 2005-01-01]. Dostupný z WWW: <http://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=79>.

VALACH, J a kol.: Finanční řízení podniku, 1. vydání Praha, Ekopress 1997, 247 stran, str. 75, ISBN 80-901991-6-X

Seznam použitých zkratek a symbolů

EBIT	...zisk z provozní činnosti před zdaněním a úroky
IN99	...bankrotní model finančního zdraví
IN01	...bankrotní model finančního zdraví
L1	...okamžitá, resp. peněžní likvidita
L2	... pohotovostní likvidita
L3	...běžná likvidita
ROA	...zisk na aktiva
ROE	...zisk na vlastní kapitál
ROI	...zisk na investice
VK	... vlastní kapitál
Z1	...Altmannův index finančního zdraví

Seznam grafů:

GRAF 1: STRUKTURA AKTIV	37
GRAF 2: STRUKTURA PASIV	37
GRAF 3: VLIV JEDNOTLIVÝCH HOSPODÁŘSKÝCH VÝSLEDKŮ NA CELKOVÝ HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK.	40
GRAF 4: PŘIDANÁ HODNOTA	42
GRAF 5: ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL	42
GRAF 6: RENTABILITA CELKOVÝCH VLOŽENÝCH PROSTŘEDKŮ (ROA)	44
GRAF 7: RENTABILITA VLASTNÍHO KAPITÁLU	45
GRAF 8: NÁVRATNOST INVESTIC (ROI).....	45
GRAF 9: OBRAT CELKOVÝCH AKTIV	46
GRAF 10: DOBA OBRATU ZÁSOB	47
GRAF 11: DOBA OBRATU ZÁVAZKŮ	48
GRAF 12: DOBA OBRATU POHLEDÁVEK	49
GRAF 13: RELATIVNÍ VÁZANOST STÁLÝCH AKTIV	49
GRAF 14: CELKOVÁ ZADLUŽENOST	51
GRAF 15: MÍRA ZADLUŽENOSTI VLASTNÍHO KAPITÁLU	52
GRAF 16: FINANČNÍ PÁKA	52
GRAF 17: ÚROKOVÉ KRYTÍ	54
GRAF 18: PENĚŽNÍ LIKVIDITA	55
GRAF 19: POHOTOVÁ LIKVIDITA.....	56
GRAF 20: BĚŽNÁ LIKVIDITA	57

Seznam tabulek:

TABULKA 1: SROVNÁNÍ POHLEDÁVEK Z OBCHODNÍHO STYKU.....	39
TABULKA 2: VÝVOJ TRŽEB, AKTIVACE A ZMĚNA STAVU ZÁSOB VLASTNÍ VÝROBY	41
TABULKA 3: RENTABILITA VLASTNÍHO KAPITÁLU	44
TABULKA 4: POMĚROVÉ UKAZATELE.....	46
TABULKA 5: POMĚROVÉ UKAZATELE.....	50
TABULKA 6: PŘEKAPITALIZOVÁNÍ/PODKAPITALIZOVÁNÍ.....	53
TABULKA 7: POMĚROVÉ UKAZATELE ZADLUŽENOSTI	54
TABULKA 8: POMĚROVÉ UKAZATELE LIKVIDITY	57
TABULKA 9: ALTMANNŮV INDEX.....	58
TABULKA 10: INDEX IN99	58
TABULKA 11: INDEX IN01	59

Seznam příloh

PŘÍLOHA 1: AKTIVA FIRMY AGROCHEMA DRUŽSTVO STUDENEC ZA OBDOBÍ (2004 - 2006)	
PŘÍLOHA 2: ROZVAHA - PASIVA FIRMY AGROCHEMA DRUŽSTVO STUDENEC ZA OBDOBÍ (2004 - 2006)	
PŘÍLOHA 3: VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT FIRMY AGROCHEMA DRUŽSTVO STUDENEC ZA OBDOBÍ (2004 - 2006)	
PŘÍLOHA 4: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA ROZVAHY (OBDOBÍ 2004 - 2006)	
PŘÍLOHA 5: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA ROZVAHY (OBDOBÍ 2004 - 2006)	

příloha 1:Aktiva firmy Agrochema družstvo Studenec za období (2004 - 2006)

Rozvaha
Agrochema, družstvo Studenec

	2004	2005	2006
1 AKTIVA CELKEM	326529	330658	312863
2 Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0
3 Dlouhodobý majetek	204543	204304	198793
4 Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0
5 Zřizovací výdaje	0	0	0
6 Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0	0
7 Software	3 512	1 751	584
8 Ocenitelná práva	0	0	0
9 Goodwill (+/-)	0	0	0
10 Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0
11 Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	1 338
12 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0
13 Dlouhodobý hmotný majetek	197746	197580	192129
14 Pozemky	0	0	0
15 Stavby	0	0	0
16 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	0	0	0
17 Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0	0
18 Základní stádo a tažná zvířata	0	0	0
19 Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0
20 Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0
21 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0
22 Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0
23 Dlouhodobý finanční majetek	6797	6724	6664
24 Podíly v ovládaných a řízených osobách	0	0	0
25 Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	0	0	0
26 Ostatní dlouhodobé CP a podíly	0	0	0
27 Půjčky a úvěry ovl.a říz.osobám a úč.jedn. pod podst.vlivem	0	0	0
28 Jiný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0
29 Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0
30 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	0	0	0
31 Oběžná aktiva	121235	122925	109655
32 Zásoby	88127	83218	79687
33 Materiál	26 312	26 996	16 673
34 Nedokončená výroba a polotovary	0	1 410	1 907
35 Výrobky	0	0	0
36 Zvířata	0	1 984	1 800
37 Zboží	0	0	0
38 Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	0
39 Dlouhodobé pohledávky	1263	677	1268
40 Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0
41 Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	0	0	0
42 Pohledávky za účet.jednotkami s podstatným vlivem	0	0	0
43 Pohledávky za společníky, členy sdružení	0	0	0
44 Dohadné účty aktivní	0	0	0

45 Jiné pohledávky	0	0	0
46 Odložená daňová pohledávka	0	0	0
47 Krátkodobé pohledávky	27358	27230	25201
48 Pohledávky z obchodních vztahů	25746	27230	25201
49 Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	0	0	0
50 Pohledávky za účet.jednotkami s podstatným vlivem	0	0	0
51 Pohledávky za společníky, členy sdružení	0	0	0
52 Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0
53 Stát - daňové pohledávky	0	0	0
54 Ostatní poskytnuté zálohy	0	0	0
55 Dohadné účty aktivní		0	0
56 Jiné pohledávky	0	0	0
57 Finanční majetek	4487	11800	3499
58 Peníze	0	0	0
59 Účty v bankách	0	0	0
60 Krátkodobé cenné papíry a vklady	0	0	0
61 Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	0	0	0
62 Časové rozlišení	751	3429	4415
63 Náklady příštích období	0	0	0
64 Komplexní náklady příštích období	0	0	0
65 Příjmy příštích období	0	0	0

příloha 2: rozvaha - pasiva firmy Agrochema družstvo Studenec za období (2004 - 2006)

**Rozvaha
Agrochema, družstvo Studenec**

	2004	2005	2006
66 PASIVA CELKEM	550 640	549 612	613 927
67 Vlastní kapitál	197747	203049	199500
68 Základní kapitál	128614	127310	124595
69 Základní kapitál	128614	127310	124595
70 Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly			
71 Změny základního kapitálu (+/-)			
72 Kapitálové fondy	1133	1133	1133
73 Emisní ažio			
74 Ostatní kapitálové fondy			
75 Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)			
76 Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách (+/-)			
77 Fondy ze zisku	57832	57846	57936
78 Zákonný rezervní fond a nedělitelný fond			
79 Statutární a ostatní fondy			
80 Výsledek hospodaření minulých let	95	9924	16419
81 Nerozdělený zisk minulých let			
82 Neuhrazená ztráta minulých let			
83 Výsledek hospodaření běžného účetního obd. (+ -)	10073	6836	-583
84 Cizí zdroje	128756	127108	112697
85 Rezervy			
86 Rezervy podle zvláštních předpisů			

87	Rezerva na důchody a podobné závazky			
88	Rezerva na daň z příjmu			
89	Ostatní rezervy			
90	Dlouhodobé závazky	38696	39429	39679
91	Závazky z obchodních vztahů			
92	Závazky k ovládaným a řízeným osobám			
93	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem			
94	Závazky ke společníkům, členům sdružení			
97	Dlouhodobé směnky k úhradě			
98	Dohadné účty pasivní			
99	Jiné dlouhodobé závazky			
100	Odložený daňový závazek			
101	Krátkodobé závazky	35759	32794	33858
102	Závazky z obchodních vztahů	18134	16503	19060
103	Závazky k ovládaným a řízeným osobám			
104	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem			
105	Závazky ke společníkům, členům sdružení			
106	Závazky k zaměstnancům			
107	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního poj.			
108	Stát - daňové závazky a dotace			
111	Dohadné účty pasivní			
112	Jiné závazky			
113	Bankovní úvěry a výpomoci	54301	54885	39160
114	Bankovní úvěry dlouhodobé	32 333	37 000	26 239
115	Krátkodobé bankovní úvěry	165 811	172 834	244 215
116	Krátkodobé finanční výpomoci			
117	Časové rozlišení	26	501	666
118	Výdaje příštích období			
119	Výnosy příštích období			

příloha 3: Výkaz zisků a ztrát firmy Agrochema družstvo Studenec za období (2004 - 2006)

**Výkaz zisků a ztrát
Agrochema, družstvo Studenec**

	2004	2005	2006
1 Tržby za prodej zboží	6858	11455	10187
2 Náklady vynaložené na prodané zboží	4293	8966	7303
3 Obchodní marže	2565	2489	2884
4 Výkony	171292	174893	161478
5 Tržby za prodej vlast.výrobků a služeb	139946	167110	161032
5a Tržby za pro. vlast.výr. a služ. bez posk. leas			
5b Tržby z poskytnutého leasingu			
6 Změna stavu vnitropod.zásob vl.výroby			
7 Aktivace			
7a - materiálu a služeb			
7b - dlouhodobého majetku			
8 Výkonová spotřeba	105586	116585	117795

9	Spotřeba materiálu a energie	84522	91068	90163
9a	- přímý materiál a energie			
9b	- ostatní materiál a energie			
10	Služby	21064	25517	27632
10a	- nájemné za finanční leasing			
10b	- nájemné za komplexní pronájem			
10c	- přímé služby			
10d	- ostatní služby			
11	Přidaná hodnota	68271	60797	46567
12	Osobní náklady	46019	48696	49834
13	Mzdové náklady			
13a	Mzdové náklady přímé			
13b	Mzdové náklady ostatní			
14	Odměny členům orgánů společnosti a družstva			
15	Náklady na sociální zabezpečení			
16	Sociální náklady			
17	Daně a poplatky	2693	2192	2245
18	Odpisy dlouhodobého majetku (DM)	21503	20605	19135
19	Tržby z prodeje dlouhod. majetku a materiálu	11114	5830	5820
20	Zůstatková cena prod.dlouh.majetku a materiálu	13177	4749	4910
21	Zúčtování rezerv a čas.rozliš.prov.výnosů	0	0	0
22	Tvorba rezerv a čas.rozliš.prov.nákladů	0	0	0
22a	- tvorba zákonných rezerv			
22b	- tvorba a zúčtování ostatních rezerv (+ -)			
22c	- časové rozlišení provozních nákladů			
23	Zúčtování oprav.položek do prov.výnosů	6 288	0	0
23a	Zúčtování OP k nab.maj. do prov.výnosů			
23b	Zúčtování ostatních OP do prov.výnosů	0	0	0
24	Zúčtování oprav.položek do prov.nákladů	15 812	3 318	2 985
24a	Zúčtování OP k nab.maj. do prov.nákladů			
24b	Zúčtování ostatních OP do prov.nákladů	0	0	0
25	Ostatní provozní výnosy	18938	21861	24609
26	Ostatní provozní náklady	2616	3346	2969
26a	- odpis pohledávek a zásob	0	0	0
26b	- jiné provozní náklady			
27	Převod provozních výnosů			
28	Převod provozních nákladů			
29	Provozní výsledek hospodaření	2148	1547	970
30	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů			
30a	- tržby z prodeje dlouhod. cenných papírů			
30b	- tržby z prodeje krátkodob. cenných papírů			
31	Prodané cenné papíry a podíly			
31a	- prodané dlouhodobé cenné papíry			
31b	- prodané krátkodobé cenné papíry			
32	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku			
33	Výnosy z cen.papírů a podílů v podn. ve skupině			
34	Výnosy z ostatních dlouhod.cen.papírů a podílů			
35	Výnosy z ostatního dlouhod. finančního majetku			
36	Výnosy z krátkodobého finančního majetku			

37	Náklady z finančního majetku			
38	Výnosy z přecenění majetkových CP			
39	Náklady z přecenění majetkových CP			
40	Zúčtování rezerv do finančních výnosů	0	0	0
40a	- zúčtování rezerv na kurzové ztráty	0	0	0
40b	- zúčtování ostatních rezerv	0	0	0
41	Tvorba a zúčtování rezerv na finanční náklady	0	0	0
41a	- tvorba a zúčtování rezerv na kurzové ztráty (+ -)			
41b	- tvorba a zúčtování ostatních rezerv (+ -)			
42	Zúčtování oprav.položek do finančních výnosů	0	0	0
43	Zúčtování oprav.položek do finančních nákladů	0	0	0
44	Výnosové úroky	2148	1547	970
44a	- úroky z běžných účtů			
44b	- úroky z půjček podnikům ve skupině			
44c	- ostatní výnosové úroky			
45	Nákladové úroky	3855	3027	2110
46	Ostatní finanční výnosy	165	72	99
47	Ostatní finanční náklady	7 005	4 600	2 240
48	Převod finančních výnosů			
49	Převod finančních nákladů			
50	Finanční výsledek hospodaření	-2189	-2042	-1664
51	Daň z příjmů za běžnou činnost	1021	583	-612
52	Daň z příjmů za běžnou činnost - splatná			
53	Daň z příjmů za běžnou činnost - odložená			
54	Výsledek hospodářský za běžnou činnost	9068	6332	-1203
55	Mimořádné výnosy	1102	615	704
56	Mimořádné náklady	97	111	84
57	Daň z příjmů z mimořádné činnosti			
58	- splatná			
59	- odložená			
60	Mimořádný výsledek hospodaření	1005	504	620
61	Převod podílu na výsl.hosp. společníkům			
62	Výsledek hospodaření za účetní období	10073	6836	-583
63	Výsledek hospodaření před zdaněním	11094	7419	-1195

příloha 4: vertikální analýza rozvahy (období 2004 - 2006)

Aktiva

Údaje jsou v tis. Kč, respektive v %	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Aktiva celkem	326529	330658	312863	100%	100%	100%
Stálá aktiva	204543	204304	198793	62,64%	61,79%	63,54%
DHM	197746	197580	192129	60,56%	59,75%	61,41%
Dlouhodobý finanční majetek	6797	6724	6664	2,08%	2,03%	2,13%
Oběžná aktiva	121235	122925	109655	37,13%	37,18%	35,05%
Zásoby	88127	83218	79687	26,99%	25,17%	25,47%
Dlouhodobé pohledávky	1263	677	1268	0,39%	0,20%	0,41%
Krátkodobé pohledávky	27358	27230	25201	8,38%	8,24%	8,05%
Krátkodobý finanční majetek	4487	11800	3499	1,37%	3,57%	1,12%
Časové rozlišení	751	3429	4415	0,23%	1,04%	1,41%
roky	2 004	2 005	2 006	2 004	2 005	2 006
Pasiva celkem	326529	330658	312863	100%	100%	100%
Vlastní kapitál	197747	203049	199500	60,56%	61,41%	63,77%
Základní kapitál	128614	127310	124595	39,39%	38,50%	39,82%
Fondy ze zisku	57832	57846	57936	17,71%	17,49%	18,52%
Výsledek hospodaření minulých let	95	9924	16419	0,03%	3,00%	5,25%
Cizí zdroje	128756	127108	112697	39,43%	38,44%	36,02%
Dlouhodobé závazky	38696	39429	39679	11,85%	11,92%	12,68%
Krátkodobé závazky	35759	32794	33858	10,95%	9,92%	10,82%
Bankovní úvěry a výpomoci	54301	54885	39160	16,63%	16,60%	12,52%
Časové rozlišení	26	501	666	0,01%	0,15%	0,21%

příloha 5: horizontální analýza rozvahy (období 2004 - 2006)

Aktiva

roky	2004	2005	2006	změna 05/04 (tis/%)		změna 06/05 (tis/%)	
Aktiva celkem	326529	330658	312863	4 129	1,26%	-17 795	-5,38%
Stálá aktiva	496 840	503 671	597 051	6 831	1,37%	93 380	18,54%
DHM	446 410	445 728	502 533	-682	-0,15%	56 805	12,74%
Dlouhodobý finanční majetek	6797	6724	6664	-73	-1,07%	-60	-0,89%
Oběžná aktiva	121235	122925	109655	1 690	1,39%	-13 270	-10,80%
Zásoby	88127	83218	79687	-4 909	-5,57%	-3 531	-4,24%
Dlouhodobé pohledávky	1263	677	1268	-586	-46,40%	591	87,30%
Krátkodobé pohledávky	27358	27230	25201	-128	-0,47%	-2 029	-7,45%
Krátkodobý finanční majetek	4487	11800	3499	7 313		-8 301	-70,35%
Časové rozlišení	751	3429	4415	2 678	356,59%	986	28,75%
roky	2004	2005	2006	změna 05/04 (tis/%)		změna 06/05 (tis/%)	
Pasiva celkem	326529	1 432 135	1 580 396	1 105 606	338,59%	148 261	10,35%
Vlastní kapitál	197747	673 966	685 592	476 219	240,82%	11 626	1,73%
Základní kapitál	128614	598 880	598 880	470 266	365,64%	0	0,00%
Fondy ze zisku	57832	65 299	65 481	7 467	12,91%	182	0,28%
Výsledek hospodaření minulých let	95	30 232	33 510	30 137		3 278	10,84%
Cizí zdroje	128756	753 159	889 050	624 403	484,95%	135 891	18,04%
Dlouhodobé závazky	38696	6 793	2 180	-31 903	-82,45%	-4 613	-67,91%
Krátkodobé závazky	35759	32794	33858	-2 965	-8,29%	1 064	3,24%
Bankovní úvěry a výpomoci	54301	54885	39160	584	1,08%	-15 725	-28,65%
Časové rozlišení	26	501	666	475	1826,92%	165	32,93%